

TBMM

Cilt :
Sayı : 80-87
Not :

Egemenlik UR 2469 DN: 20010202
güçsüz sultsüz milletindir.

AYLIK BÜLTEN SAYI: 80

OCAK 2001

TBMM Başkanı İzgi'den Fransa'ya tepki:
"Türkiye'nin geçmişinde soykırım lekesi yoktur"

Bu sayıda...

● Türkiye Büyük Millet Meclisi Ocak ayı sonlarında iki üyesini arka arkaya yitirdi. DSP Konya Milletvekili Turan Bilge, yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak, DYP Şanlıurfa Milletvekili M. Fevzi Şihanlioğlu da, TBMM çalışmaları sırasında kalp krizi geçirerek hayatlarını kaybettiler. Böylece Meclis'teki boş üyelik sayısı 8'e çıktı.

● İstiklal Marşı Şairi Mehmet Akif Ersoy, TBMM'de düzenlenen bir sergi ile anıldı.

● Ocak ayı boyunca, tüm Türkiye'de, Fransız Parlamentosu'nun sözde Ermeni Soykırımı tasarısını kabul etmesi gündemin en önemli konusu oldu. Başta Cumhurbaşkanı ve TBMM Başkanı olmak üzere tüm siyasi parti liderleri milletvekilleri, kurum ve kuruluşlar ile vatandaşlar, karar karşısındaki tepkilerini dile getirdiler. Tasarının kabulünden önce ve sonra çeşitli girişimlerde bulunan TBMM, tüm siyasi partilerin ortak katılımıyla bir deklarasyon yayınlayarak, bu önyargılı karar dolayısıyla Fransız Parlamentosuna uyarı mesajı gönderdi. TBMM Başkanı Ömer İzgi, yaptığı açıklamalarda, Türkiye'nin geçmişinde soykırım gibi bir leke olmadığını vurguladı ve sözkonusu kararın siyasilerin seçim kaygıları nedeniyle alındığını ifade etti.

● Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 65 ülke ile karşılıklı olarak 'Parlamentolararası Dostluk Grubu' oluşturuldu.

● Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Genel Kurulu Strasburg'da yapıldı.

● TBMM Başkanvekili Nejat Arseven başkanlığındaki bir parlamento heyeti İsveç Parlamentosuna resmi bir ziyarette bulundu. Finlandiya İnsan Hakları Komisyonu da TBMM'yi ziyaret etti.

31 OCAK İTİBARI İLE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DSP	134
Demokratik Sol Parti	
MHP	126
Milliyetçi Hareket Partisi	
FP	102
Fazilet Partisi	
ANAP	88
Anavatan Partisi	
DYP	83
Doğru Yol Partisi	
BAĞIMSIZ	9
BOŞ	8
TOPLAM	550

■ Ocak ayında DSP Konya Milletvekili A. Turan Bilge ile DYP Şanlıurfa Milletvekili Fevzi Şihanlioğlu vefat etti. MHP İçel Milletvekili Ali Güngör, partisinden ihraç edilirken, DSP İstanbul Milletvekili Mustafa Düz de partisinden istifa etti.

TBMM Genel Sekreterliği
Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
AYLIK BÜLTEN
○
Ocak 2001
Sayı: 80
○
Yayın Yönetmeni
ŞAHAP ALP
○
Yayın Koordinatörü
ENGÜR TÜRER

Yayın Sorumluları
M. CENAP KAYASÜ
TÜLAY ŞAKRAKER
○
Katkıda Bulunanlar
MEHMET KORKMAZ
NUREL ARGUN (Kanıunlar)
NURAN TALU (Çevre)
○
Fotoğraf
ORHAN AYDEMİR
ABDULLAH KARAKUŞ
○

Yayın Adresi:
TBMM Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Bakanlıklar-ANKARA
○
Telefonlar:
420 69 06 - 420 69 20
Fax: 420 68 89
Internet: www.tbmm.gov.tr
e-posta: bulten@tbmm.gov.tr
○
Baskı:
TBMM Basımevi

TBMM iki üyesini yitirdi

A. Turan BİLGE

M. Fevzi ŞİHANLIOĞLU

Türkiye Büyük Millet Meclisi Ocak ayının son günlerinde iki üyesini yitirdi. Geçirdiği beyin rahatsızlığı nedeniyle ameliyat olan DSP Konya Milletvekili **A. Turan Bilge**, tedavi gördüğü hastanede 29 Ocak günü vefat etti. DYP Şanlıurfa Milletvekili **Mehmet Fevzi Şihanlioğlu** ise 30 Ocak günü TBMM Genel Kurulu'nda geçirdiği kalp krizi sonra-

sında yaşamını yitirdi. Bu arada Ocak ayı içinde iki milletvekili de partilerinden ayrıldı. MHP İçel Milletvekili **Ali Güngör**, 10 Ocak günü partisinden ihraç edildi. DSP İstanbul Milletvekili **Mustafa Düz** ise 22 Ocak günü partisinden istifa etti. Böylece Meclis'teki boş üyelik sayısı 8'e yükselirken, bağımsızların sayısı da 9 oldu

TBMM'de 'Mehmet Akif Ersoy Sergisi' açıldı

İstiklal Marşı'nın şairi Mehmet Akif Ersoy'u anmak amacıyla düzenlenen "Mehmet Akif Ersoy Sergisi" 10 Ocak günü TBMM Başkanı Vekili **Ali İliksoy** tarafından açıldı. Kültür Bakanlığı tarafından hazırlanan ve TBMM kulis çıkışları ile şeref holünde düzenlenen sergide, Mehmet Akif Ersoy'un 'Çanakkale Şehitlerine' adlı şiirini ve İstiklal Marşı'na konu olan savaş ve mücadeleleri gösteren fotoğraflar, Akif'in portreleri, evinin resmi yer aldı. TBMM Başkanı Vekili **Ali İliksoy**, sergiyi açarken yaptığı konuşmada, Mehmet Akif'in Ulusal Kurtuluş Savaşı döneminde milli duyguları kabartan eserler yarattığını, kendisi de milletvekili olan Şair'in köy köy dolaşarak bağımsızlık duygusunun şahlanışına öncülük ettiğini söyledi.

İliksoy, Türkiye Cumhuriyeti varoldukça, dünya durdukça Mehmet Akif Ersoy'un eserlerinin ilk günkü ruh ve coşkuyla yaşayacağını belirtti.

TBMM Başkanvekili Nejat Arseven, Kültür Bakanı İstemihan Talay, bazı siyasi partilerin yöneticileri ve milletvekillerinin de katıldığı serginin açılışında, Mehmet Akif Ersoy'un 'bülbul' adlı şiirinden bestelenen şarkı, Ankara Devlet Klasik Türk Müziği Korusu tarafından seslendirildi.

Mehmet Akif Ersoy, Bursa'nın 2 Temmuz 1920'de Yunanlılarca işgal edilmesinden duyduğu üzüntüyü, 'bülbul' şiiriyle dizeleştirmiş ve yaşadığı elemi dile getirmişti. Akif'in bu şiiri, Ali Rifat Çağatay tarafından beste-

Fransız Parlamentosu, sözde Ermeni Soykırımı iddialarını yasalaştırdı.

TBMM Başkanı İzgi'den Fransa'ya tepki: 'Türkiye'nin geçmişinde soykırım lekesi yoktur'

○ *Ermenilerin 1915 yılında sözde soykırımı maruz kaldığını iddia eden tasarının Fransız Parlamentosunda kabul edilmesi TBMM'de ve tüm Türkiye'de şiddetle kınandı ve yoğun tepkilere neden oldu. TBMM Başkanı İzgi, Meclis'in böyle bir kararı asla kabul etmeyeceğini söyledi.*

Fransa Parlamentosu, TBMM'nin, Hükümetin ve bu ülkeyle siyasi, ekonomik, sosyal veya kültürel ilişkide bulunan herkesin ve tüm birimlerin çabalarına karşın, kendi içindeki seçim kaygılarını dikkate alarak 1915 yılında Ermenilerin soykırımı uğratıldığı iddialarını 18 Ocak'ta yasalaştırdı.

Türkiye'nin, tarihsel olayların siyasiler tarafından değil, tarihçilerce irdelenmesi gerektiği görüşüne karşın Fransız Parlamentosu'nun "Fransa, 1915'te Ermenilerin maruz kaldığı soykırımı tanır" tümcesinden oluşan yasaı kabul etmesi büyük tepki doğurdu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı **Ömer İzgi**, yasanın kabul edilmesi üzerine düzenlediği basın toplantısında, "Türkiye Parlamentosu böyle bir kararı asla kabul edemez. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak alınan kararı şiddetle kınıyorum" dedi.

İzgi, "Türkiye'nin geçmişinde, böylesi kararlar alan ya da böylesi kararlar almaya yönelik girişimlerde bulunan Avrupa ülkeleri gibi; Afrikalarda, Güney Amerikalarda oraların yerli vatandaşlarını tamamen yok ederek kendi egemenliklerini kurma gibi bir lekesi bulunmamaktadır" şeklinde konuştu.

Ermeni lobilerinin bu tanınmaya ilişkin uzun yıllardır sürdürdükleri uluslararası çabalar, Türkiye'nin gösterdiği tepkiler ve uluslararası alanda doğuracağı her türlü olumsuzluklar sonucu bugüne kadar başarıya ulaşamamıştı. En son geçen yıl ABD Kongresinde ve Fransa Parlamentosunda bu konuda yapılan girişimler Türkiye açısından başarıya ulaşmış ve iddiaların yasalaşması önlenmişti.

TBMM'NİN BİLDİRİSİ

Ancak Fransa Parlamentosu bu yılın hemen başlarında

konuyu yeniden ele aldı ve söz konusu tasarı Dış İlişkiler Komisyonunda kabul edildi. Bu durum üzerine TBMM Genel Kurulu'nun 9 Ocak 2001 Salı günkü birleşiminde bir deklarasyon yayımlandı. Meclis Başkanvekili Murat Sökmenoğlu başkanlığında toplanan Genel Kurulda yayımlanan deklarasyonda, şöyle denildi:

"Sözde Ermeni soykırımı ile ilgili bir yasa tasarısının, Fransa Ulusal Meclisi'nin 18 Ocak 2001 tarihli gündemine alındığı öğrenilmiştir. TBMM temsilcisi olmaktan onur duyduğu Türk Ulusunu derinden yaralayan bu yasa tasarısı ile ilgili olarak aşağıdaki hususları dünya, özellikle de Fransız kamuoyuna duyurur.

Fransa Ulusal Meclisi'nin gündeminde bulunan yasa tasarısının, ağırlıklı olarak oy kaygısıyla gündeme getirildiği anlaşılmaktadır. Yasa tasarısı, tarihin tahrif edilmesine ve ön yargılara dayanmaktadır. Bu tasarının yasalaşması halinde tahrif edilen tarihin yeniden düzeltilmesi ve ön yargılardan arındırılmış nesiller yetiştirilmesi Fransa'da adeta bir suç haline gelecektir.

Böyle bir tasarının kabulü halinde düşünce ve ifade özgürlüğü, bilimsel araştırma ve bulguları yayınlama özgürlüğü Fransa için ortadan kalkmış olacaktır. Fransa Meclisi Birinci Dünya Savaşı ile ilgili olarak yapılacak araştırmalardan hangi sonuçların çıkmasının gerekeceğini bir yasa ile önceden belirlemiş olacaktır. Bu yasanın tespitlerinden farklı sonuçlara varmak yasanın ihlali olacak ve dolayısıyla bir suç oluşturacaktır.

Tarihçilerin gerçekleri ifade etme özgürlüğü ve çabası bir Fransız kanunu ile engellenmiş olacaktır.

TBMM 'Yurtta sulh, cihanda sulh' ilkesinin hayata geçirilmesi için hiçbir çabayı esirgememektedir. Bu bağlamda, TBMM Türkiye'nin Fransa ile ilişkilerinin gelişmesini de

arzulamakta ve bu yolda atılan adımları desteklemektir. Ancak, bu adımlardan olumlu sonuç alınması iyi niyetin karşılıklı olmasına, Fransa Parlamentosu'nun benzer bir tutum içine girmesine bağlıdır.

Fransa, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin beş Daimi Üyesinden biridir. Bu çerçevede, uluslararası barış ve güvenliğin korunmasından birinci derecede sorumludur. Fransa aynı zamanda Minsk sürecinin eş başkanlığını da yürütmektedir. Fransa Ulusal Meclisi'nin böyle bir yasa tasarısını benimsemesi halinde, Fransa Hükümeti'nin uluslararası alanda yükümlendiği görevlerini yerine getirirken Parlamentosunun kabul ettiği yasa-dan etkileneceği ve tarafsızlık ilkesine bağlı kalamayacağı açıktır. Tarafsız olmayan ve güvenilirliğini yitirmiş bir Fransa'nın, gerek Türkiye açısından hayati önem taşıyan Kafkasya bölgesinde, gerek Türkiye'yi doğrudan ve dolaylı olarak ilgilendiren diğer uluslararası sorunlarda barışın tesisi, istikrarın sağlanması görüntüsü altında atacağı her adımın, alacağı her insiyatifin kuşkuyla karşılanması kaçınılmaz olacaktır.

TBMM ulusal parlamentoların akademik tarih tartışmalarına taraf olarak katılmalarının, savcı ve yargıç görevi üstlenerek bir ulusun tarihini karalamalarının görevleri ile bağdaşmadığı görüşündedir. Bir ulusun tüm kesimleri-nin temsilcisi olan parlamentolar, daha iyi bir dünya yaratılmasına, uluslar arasında dostluk duygularının pekiştirilmesine yarayacak adımların atılmasına, nefretin ve ırkçılığın körüklenmesi ile katkıda bulunamazlar. Parlamentolar ancak, dostluğun pekiştirilmesi, hoşgörünün ve karşılıklı anlayışın yaygınlaştırılması ile uluslararası barışa katkıda bulunabilirler. Fransa Parlamentosu'ndan beklenen de budur. Nitekim Fransa Parlamentosu Cezayir'de vuku bulan acı olayları değerlendirmeyi reddederek, bu olayların incelenmesini tarihçilere bırakmayı uygun bulmuştu. Türk Milleti Fransız parlamenterlerden şimdi aynı davranışı beklemektedir.

Tarih, ulusların aralarında nefret yaratmak için kullanılmamalıdır. Bunun taşıdığı tehlikelerin sorumluluğu tarihi bu amaçla kullananlara aittir. Bu bağlamda, Fransa Parlamentosu'nun, nefret duyguları ile beslenmiş kişilerin gerek Türk diplomatlarına gerek Fransız vatandaşlarına karşı giriştikleri, anıları halen tazeliğini koruyan cinayet kampanyasını bir kez daha hatırlamasında sonsuz yarar görmekteyiz.

Fransa Ulusal Meclisi'ndeki bu girişim uzun ve onurlu bir geçmişe sahip olan Türk-Fransız dostluk ilişkilerine ve iki ülke arasındaki örnek işbirliğine gölge düşürmüştür.

Bu gibi girişimlerin arkasında, Ermenistan'ın bugünkü yönetiminin önemli teşvikinin bulunduğu açıktır. Çarpıtılmış bir tarihe saplanıp kalarak nefret ve şiddet tohumları

ekmek yerine Türkiye'ye karşı barışçı ve iyi komşuluk ilişkilerini esas alan politikalara yönelmek, herşeyden önce Ermenistan'ın halkına karşı olan görevlerindendir. Ermenistan'ın ve Ermeni halkının çıkarları, Türkiye ile çatışmaktan değil iyi ilişkiler kurmaktan geçmektedir."

TBMM'nin bu bildiriye yayımlamasının ardından, yasa tasarısı görüşülmeden önce, ANAP İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**, MHP Adana Milletvekili **İsmail Hakkı Cerrahoğlu**, FP İstanbul Milletvekili **Nevzat Yalçıntaş**, DYP Van Milletvekili **Hüseyin Çelik** ve DSP Adana Milletvekili **Tayyibe Gülek** ile Prof. Dr. **Hasan Köni**'den oluşan bir Parlamento heyeti, temaslarda bulunmak üzere Fransa'ya gitti.

Fransa'ya hareketinden önce TBMM'de bir basın toplantısı düzenleyen **Akarcalı**, Fransa parlamentosunun konuyla ilgili hiçbir bilgisi ve araştırması olmamasına karşın, böyle bir konuyu gündemine aldığını belirtti.

Bu durumun 'gülünçlüğü' Fransız meslekdaşlarına anlatacaklarını kaydeden **Akarcalı**, soykırım iddiaları ile ilgili alınacak bir kararın dost ve müttefik bir ülke olan Türkiye'yi üzeceğini muhataplarına iletceklerini söyledi. **Akarcalı**, Fransa'da yaşayan bir grup azınlığın iddiaları üzerine alınacak bir kararın Fransa'nın çıkarlarına zarar vereceğini belirterek, "Hükümetimiz de TBMM heyetinin bu konuda ikinci kez Fransa'ya gittiğini, ancak üçüncü kez gitmeyeceğini ve TBMM'nin bununla ilgili yaptırım kararı alabileceğini muhataplarına iletecektir" diye konuştu.

FP İstanbul Milletvekili **Nevzat Yalçıntaş** da parlamento heyetinin Fransa'ya gitmesinin Türkiye'nin konuya verdiği önemi gösterdiğini söyledi. Ermenilerin sürekli "3 T" peşinde olduklarını kaydeden **Yalçıntaş**, "birinci T, soykırımın tanınmasıdır; ikinci T, tazminat talebidir ve üçüncü T, toprak talebidir" dedi.

Fransa'da siyaset ve iş çevreleri ile temaslarda bulunduktan sonra Paris'te basın toplantısı yapan **Bülent Akarcalı**, Türk halkını büyük ölçüde rahatsız eden tasarının kabul edilmesi halinde, TBMM olarak hükümetten, Fransa'ya ekonomik yaptırımlar uygulanmasını isteyebileceklerini söyledi.

DSP Adana Milletvekili **Tayyibe Gülek**, parlamentoların, tarihi olayları yargılama hakkına sahip olmadıklarını belirterek, "Fransa'nın, tarihte Cezayir'de olup bitenlerle ilgili kendi Meclisinde tartışma açılmasını reddederken, Ermeni tasarısını gündeme getirip, konuyla ilgili bir tasarımı oylamak istemesi çifte standarttır" derken FP İstanbul Milletvekili **Nevzat Yalçıntaş** da, söz konusu tasarının yasallaşmasının ne Türk - Fransız, ne de Türk - Ermeni ilişkilerine faydası olacağı-

nı belirtti. **Yalçıntaş**, tasarının geçmesi halinde terörün yeniden canlanabileceği uyarısında da bulundu. MHP Adana Milletvekili **İsmail Hakkı Cerrahoğlu** ise, Fransa milletvekillerinin oy kaygısıyla hareket ettiklerini belirtti ve tasarının kabul edilmesinin Türk - Fransız ilişkilerine vereceği zarara dikkat çekti.

Bu arada, Fransa Meclisi Dışilişkiler Komisyonu, 10 Ocak günkü oturumunda, Sözde Ermeni Soykırımı Yasa Tasarısını onayladı.

TBMM heyeti, 11 Ocak günü, Fransa Meclisi Dışilişkiler Komisyonu Başkanı François Loncle ile görüştü. TBMM heyeti, görüşmede, tasarı ile ilgili olarak Türk kamuoyunun rahatsızlığını dile getirirken, tasarının kabul edilmesinin Ankara ve Paris arasındaki ikili ilişkilere vereceği zarara dikkat çekti.

Türkiye'ye döndükten sonra yaptıkları temaslara ilgili bir açıklama yapan TBMM Heyeti, hükümeti harekete geçmeye çağırdı. Tasarırı destekleyen Fransız parlamenterlerin bu konuda hiç bir araştırmasının bulunmadığını ifade eden **Bülent Akarcalı**, "Türkiye'ye karşı hasmane bir tutum sergileniyor. Karşı taraf şartlanmış, gerçeği arama peşinde değil" dedi.

DSP Adana Milletvekili **Tayyibe Gülek** de, Fransa'nın Cezayir'de yaşananlarla yüzleşmekten kaçındığına dikkat çekerek, bu ülkenin kısa süre önce bu ülkede yaşananları tarihçilere bıraktığını anımsattı.

FP İstanbul Milletvekili **Nevzat Yalçıntaş**, bu konunun başka ülke parlamentolarında da gündeme getirileceği uyarısında bulunarak, "İngiltere'de, Moskova'da gündeme getirileceğini duyuyoruz. Almanya'da, aralarında Türklerin de bulunduğu 11 bin kişiden imza toplanmış" diye konuştu.

MHP Zonguldak Milletvekili **İsmail Hakkı Cerrahoğlu**, bu konuda tavır alınmasında gecikildiğini belirtirken, DYP Van Milletvekili **Hüseyin Çelik** bu tür girişimlere karşı özellikle yurtdışında yaşayan vatandaşların oluşturduğu potansiyelin harekete geçirilmesi gerektiğini söyledi

İDDİALAR YASALAŞIYOR

Fransa Parlamentosu 18 Ocak günü ve az sayıda milletvekilinin katıldığı birleşiminde sözde Ermeni Soykırımı Yasa Tasarısını kabul etti. Yasa, "Fransa, 1915'te Ermenilerin maruz kaldığı soykırımı tanı" ifadesini içeriyor. İlk olarak 1998 yılında ele alınan konu, Senato'da hükümetin ve başkanlık divanının gündeme almayı reddetmesi üzerine iki yıl bekletilmişti.

Ermeni yanlısı Fransız senatörlerin bireysel girişimler mekanizmasını çalıştırarak yeniden gündeme getirilme-

sini sağladıkları tasarı, aynı ifadelerle Kasım ayında Senato'da kabul edilmişti. Fransız anayasasına göre, tasarı Senato'da hükümet ve başkanlık divanının girişimiyle gündeme alınmadığı için Meclis'te yeniden görüşülmek zorunda kaldı.

Tasarının yasalaşmasından sonra, "24 Nisan Ermeni Soykırımını Anma Komitesi" Başkanı Ara Krikorian, Meclis'te düzenlediği basın toplantısında, tasarının kabul edilmesinden dolayı milletvekillerine teşekkür etti.

TEPKİLER ÇİĞ GİBİ

Ermeni iddialarının tarihçilerin süzgeçinden geçmeden yasalaştırılmasına Türkiye Cumhurbaşkanı'ndan en küçük demokratik kitle örgütüne kadar büyük tepki gösterdi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı **Ömer İzgi**, aynı gün bir basın toplantısı düzenleyerek Fransa'yı kınadığını bildirdi. **Ömer İzgi**'nin yaptığı açıklama şöyle:

"Fransız Parlamentosu, sözde Ermeni soykırımı iddialarının yasalaşmasını sağladı. Hepimizin bildiği gibi 2.5 yıl önce Parlamenta'ya 29 Fransız parlamenter böyle bir teklifte bulunmuştu. Bugün bu teklif bir kişi daha eklenmesiyle 30 Fransız parlamenter tarafından kabul edilmiştir.

Her ne kadar Fransız yetkilileri yaptırım gücü olmayan böyle bir kanunun Türkiye bakımından olumsuz yönlerinin olmayacağını ifade etmişler ise de orada bulunan vatandaşlarımız ya da Fransa'ya herhangi bir nedenle gitmiş olan vatandaşlarımız, çok haksız bir töhmet altında kalmış olacaklardır.

Türkiye'nin geçmişinde, böylesi kararlar alan ya da böylesi kararlar almaya yönelik girişimlerde bulunan Avrupa ülkeleri gibi Afrikalarda, Güney Amerikalarda, oraların yerli vatandaşlarını tamamen yok ederek kendi egemenliklerini kurma gibi bir lekesi bulunmamaktadır.

Ne var ki seçim çıkarlarını göz önüne alan kimi parlamentolar, ki bugün örneğini Fransız Parlamentosunda gördük; bu gibi girişimlere sıcak bakıyorlar. Türkiye Parlamentosu böyle bir kararı asla kabul edemez. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak alınan kararı şiddetle kınıyorum.

Burada 2.5 yıldır ya da çok öncelerden gelen böylesi girişimler yönünde şu hükümetin bu hükümetin bugüne kadar gerekli çalışmayı yapmadığı yönündeki söylemlere itibar etmek istemiyorum. Burada yapılacak işin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak derhal, bundan sonra ivedi olarak yapılacak işlerin neler olduğu yönünde

girişimlere geçmesi ve öncelikle Fransız Parlamentosunda alınan bu karar nedeniyle Fransa nezdinde yapılması gerekenler ne ise onun ortaya çıkartılması gerektiğini inanıyorum.

Umuyorum ki, Fransız yetkililer, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ve Türk devletlerinin hiç bir zaman hak etmediği bu durumu düzeltme yönündeki girişimlerini ortaya koyarlar ve 15 gün içerisinde, bu parlamento kararının iptali yönünde Anayasa Mahkemesinde girişimde bulunurlar. Bu, bir bakıma, bugün yapmış oldukları ağır ve affedilmez hatalarından geri dönüşü sağlayacak bir yoldur. Fransız yetkililerin bu yola başvurusu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve vatandaşlarının hiçbir zaman kabul edemeyecekleri bu ağır karardan dolayı, bundan böyle, yüzde yüz ve kesin olarak bozulacak olan Türkiye Cumhuriyeti ve Fransa Devleti ilişkilerinin bozulmasını önleyebilir. Bunun dışında Türk-Fransız ilişkileri bugünkü durumuyla korunamayacak ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti bunun karşılığını verecektir."

TBMM Başkanı **İzgi**, gazetecilerin "Türkiye olarak nasıl bir tepki ortaya konmalıdır? Sizin bir öneriniz var mı?" sorusuna, "Bugünkü duygu ve düşüncelerimi TBMM Başkanı olarak ortaya koydum. Kesin şekilde alınan kararı kınadığımı belirttim. Bunun dışında alınacak önlemler icrai kararlar olabilir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, icradan gelebilecek etkin kararları mutlaka destekleyecektir. O bakımdan herhangi bir kaygım ya da kuşku bulunmamaktadır. Şimdi iş hükümettedir. Hükümet, alınacak önlemleri, bugünden tezi yok belirleme yoluna gidecektir." yanıtını verdi.

İzgi, "Fransız Parlamentosunun kararının arkasında seçim dışında bir gerekçe arıyor musunuz?" şeklindeki soru üzerine de şunları söyledi:

"Hiçbir gerekçe aramıyorum. Sadece seçim kaygıları- la böyle siyasi bir karar almışlardır. Seçim kaygıları olmasa 30 kişinin bulunduğu bir parlamentoda böyle bir karar alınmış olamazdı. Eğer aynı parlamento bugün yerel seçimleri ve bir yıl sonra gündeme gelecek olan başkanlık seçimlerini düşünerek böyle bir karar almışsa, 15 sene sonra Fransa'da yaşayan ve seçim hakkını kazanmış olan Türk vatandaşlarının bugünkü Ermeni vatandaşlarından kat kat fazla olacak oy sayısını düşünerek, o zaman da bunun tersinde bir karar alabilecekleri doğal görünüyor. Ama şimdilik bu bizim konumuz değil, Fransız halkının konusudur."

İzgi, bu kararın Türkiye'nin AB ile ilişkilerine herhangi bir etkisi olmayacağını ancak bu kararın AB ülkelerinin, bundan böyle başvuracakları girişimlerde örnek olmasını sağlayabileceğini belirterek "Kaygımız oradadır. Başka

Avrupa ülkeleri de Fransız Parlamentosunun aldığı bu karara dayanarak ya da gerekçe göstererek, kendi parlamentolarından böyle kararların geçmesi yönünde girişimlerde bulunabilirler." diye konuştu.

DİĞER TEPKİLER

Başbakan **Bülent Ecevit**, sözde Ermeni soykırım yasa tasarısının Fransa Ulusal Meclisi'nde kabul edilmesini "Son derece üzücü bir olay" olarak nitelendirerek, "Türk ulusu, tarihi boyunca mazlumlara kucak açmış bir millettir. Onun için bu haksızlığı kabul etmemiz mümkün değildir. Bu konuda tabii ki gereken tepki gösterilecektir. Fransa ile aramızda gerek siyasal, gerek ekonomik alanlarda derin ilişkiler vardır. Tabii bu ilişkiler zarar görecektir, gölgelenecektir." açıklamasını yaptı.

Bu arada, sözde Ermeni iddialarının yasalaşması üzerine Ankara, Paris Büyükelçisi Sönmez Köksal'ı geri çağırdı. Ayrıca Fransa'nın Ankara Büyükelçisi de Dışişleri Bakanlığına çağrılarak Türkiye'nin tepkisi ve Türk-Fransız ilişkilerinin boyutunun bundan sonra geçireceği değişim anlatıldı.

Dışişleri Bakanı **İsmail Cem** de, sözde Ermeni soykırım yasa tasarısını kabul eden Fransa Ulusal Parlamentosu'nu kastederek, "Ne kadar yanlış yaptıklarını bilahere görecekler" dedi. Dışişleri Bakanlığı da, Fransa'ya karşı uygulanacak tedbirleri içeren bir listeyi, 18 Ocak günü hükümete sundu. Aynı gün Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Bernard Garcia'yı Dışişleri Bakanlığı'na davet eden Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in, bir dizi hususun Fransız hükümetine iletilmesini istediği bildirildi.

ESER'İN TEPKİSİ

TBMM'de bir basın toplantısı düzenleyen Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu (KPK) Eşbaşkanı **Kürşat Eser** de, Fransız Ulusal Meclisi'nde alınan kararın kabul edilemez olduğunu belirterek, "Üzüntü verici taraf, bunu dostlarımızın yapmış olmalarıdır" dedi.

Eser, bu tür durumlarda o ülkelerde yaşayan Türk vatandaşlarının Dışişleri Bakanlığı ile bağlantılı olarak lobicilik faaliyeti yapması gerektiğini söyledi. Fransa'da alınan kararın "sembolik" olduğunun ifade edildiğini anlatan **Eser**, "Bu şekilde Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve vatandaşları rencide edilmektedir. Bu konunun üzüntü verici tarafı ise, insan hakları açısından, dünyanın gelişmiş değerleri olarak ifade edilen noktalarda dostlarımızın bunları yapmış olmalarıdır" diye konuştu.

Eser, Fransa'da alınan kararın diğer AB ülkelerinde de alınmasından sonra konunun başka bir zemine taşınabi-

leceğini belirterek, Türkiye'nin AB'ye giriş sürecinde sorunun başka türlü gündeme getirilmesi olasılığına dikkati çekti. **Eser**, MHP eski Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in, Paris'te, o dönem Ermenistan Devlet Başkanı olan Ter Petrosyan ile Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin düzeltilmesine ilişkin önemli görüşme yaptığını belirterek, "Bu problemin sonunda Ermenistan'daki insanlar büyük bir sıkıntı çekmektedirler. Avrupa'da, ABD'de yaşayan Ermenilerin yaşantı seviyeleri son derece yüksektir" şeklinde konuştu.

"Ermenistan-Azerbaycan-Türkiye üçgeni içerisinde ilişkilerimizin artırılmasının son derece iyi olacağını düşünüyorum" diyen **Eser**, bir gazetecinin konuyu açmasını istemesi üzerine, şunları kaydetti:

"Uluslararası ilişkiler karşılıklı menfaatler ve geçmişteki değerlerle ortaya konulur. Bu çerçeve içerisinde bu konulara daha sıcak yaklaşılmasını ifade ediyoruz, Tabi, belirli bir denge ve uluslararası hak ve menfaatler çerçevesinde yaklaşılmasından yanayız. Şimdiden burada birtakım şeyler ortaya koymak ülkenin önünü tıkar. Bunun belirli görevlileri var. Ama ana hatlarını çizmek zorundayız. Bugüne kadarki aktiviteyi daha farklı yönler çekmek durumundayız. Biz bu problemlerle yaşamak istemiyoruz. İnaniyorum ki bütün insanlarımız da yaşamak istemiyor. Bundan böyle her yetkili bu olaylardan bir görev çıkarmalıdır."

MHP Genel Başkan Yardımcısı **Şevket Bülent Yahnici**, Fransız Ulusal Meclisi'nde sözde Ermeni soykırımına ilişkin yasa tasarısının kabul edilmesini değerlendirirken, "Türkiye bu karar karşısında endişelidir, üzüntülüdür" dedi.

FP Genel Başkanı **Recai Kutan**, Fransızların Kuzey Afrika'da yaptıkları soykırımların TBMM'de müzakereye açılması gerektiğini belirterek, "Herhalde Fransızların layık oldukları muamele budur" dedi.

DYP Genel Başkanı Prof. **Tansu Çiller** de, bazı ülkelerin kendi tarihi için reddettiğini başka bir ülkenin tarihi için kabul etmesinin kabul edilebilir bir olay olmadığını söyledi.

HEYKELE TEPKİ

Fransa Parlamentosu'nun çıkardığı bu yasaya ek olarak bir de Paris Belediye Meclisi, kente bir sözde soykırımı temsil edecek bir heykel konulmasını kararlaştırdı.

TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, "Türkiye'ye bulaştırılacak bir leke" olmadığını söyledi ve "Kendi alınlarına yapışan bir lekeyi başka ülkelere yapıştırmak istemeleri bir şey ifade etmez" dedi.

İzgi, bir gazetecinin "yapılanlar yeterli oldu mu?" soru-

sunu karşılık, konuyla ilgili olarak yıllardan beri süregelen çalışmaların eksikliğinin böyle bir kararın alınmasında etkili olabileceğine işaret ederek, konunun başka ülke parlamentolarına da sıçrayabileceğini vurguladı. **İzgi**, "Bugünden tezi yok, Ermeni soykırımı iddialarının gerçeğe ilgisi olmadığını dünyaya anlatmalıyız" dedi.

Rusya, İngiltere ve Almanya gibi ülkelerin kendi kaynaklarından alıntılarla bir kitap hazırlandığını hatırlatan **İzgi**, bu kitabı ilgili kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarına göndereceklerini bildirdi. **İzgi**, bu girişimlerden hemen sonuç alınmasa da zaman içinde etkili olacağını ifade etti.

Bu arada, Fransa'nın Cezayir'de soykırım yaptığını, Türkiye'nin bu soykırımı tanıdığını belirten yasa önerileri TBMM Başkanlığına sunuldu.

ERMENİ TERÖRÜ

Tarihte Ermeni terörünün Türkiye'yi hedef olarak belirlemesi, 19. Yüzyılın sonlarına, Osmanlı Devleti diplomatlarına kadar uzanıyor.

Osmanlı Devleti'nin son döneminde, Doğu bölgelerinde Avrupa ülkelerine ait konsoloslukların sayısı hızla arttı, aynı bölge Protestan misyonerlerin istilasına uğradı. Bu gelişmeleri takiben Ermeni komiteleri kuruldu, terör ve katliamlar başladı, önce Hınçaklar, sonra Taşnaklar Osmanlı Devleti'ne karşı isyan başlattı.

Dönemin Ermeni isyanları arasında 1890 Erzurum isyanı, 1892-93 Kayseri, Yozgat, Çorum, Merzifon, olayları, 1894 Samsun isyanı, 1895 Babıali gösterisi, Zeytin isyanı, 1896 Van isyanı, 1903 Samsun isyanı ve 1909 Adana isyanı sayılabilir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasının ardından uzun süre (1920-1973 yılları arası) varlık göstermeyen Ermeni terörü, 1973'te Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar ve Bahadır Demir'in şehit edilmesiyle tekrar ortaya çıktı.

Ermeni terörü, 1973'te kurulduğu açıklanan ASALA (Ermenistan'ın Kurtuluşu için Gizli Ermeni Ordusu) ve JCAJ (Ermeni soykırımı için Adalet Komandoları) gibi örgütlenmelerle 1980'lerin ortasına kadar Türk diplomatlarını hedef aldı. Toplam 197 olayda 41 Türk diplomat ve birçok masum insan öldürüldü.

Türkiye'ye yönelik Ermeni terörü, 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nden sonra ayrı bir ivme kazandı, bu tarihten itibaren Ermeniler, silahlı saldırı yöntemini terkederek, uluslararası alanda soykırım iddialarını kabul ettirmeye yönelik çalışmalara giriştiler.

Türkiye, 1973-1984 yılları arasında Ermeni örgütler tarafından düzenlenen saldırılarda, toplam 40 vatandaşı yitirdi. Bu yıllarda, Türkiye'ye yönelik saldırılar ve olaylarda hayatlarını kaybedenler şöyle sıralanıyor:

-Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar
TBMM BÜLTENİ ○ 7

ve Konsolos Bahadır Demir, 27 Ocak 1973'te şehit edildi.

-Türkiye'nin Viyana Büyükelçisi Daniş Tunalıgil, büyükelçiliği basan üç terörist tarafından 22 Ekim 1975'te şehit edildi.

-Türkiye'nin Paris Büyükelçisi İsmail Erez ve makam şoförü Talip Yener, 24 Ekim 1975'te büyükelçilik yakınlarında katledildi.

-Türkiye'nin Beyrut Büyükelçiliği Başkatipleri Oktar Cerit, 16 Şubat 1976'da öldürüldü. Olayı üstlenen ASALA'nın adı, ilk kez uluslararası platformda duyulmuş oldu.

-Türkiye'nin Vatikan Büyükelçisi Taha Carım, 9 Haziran 1977'de büyükelçilik ikametgahının önünde iki teröristin açtığı ateş sonucu öldü.

-Türkiye'nin Madrid Büyükelçisi Zeki Kuneralp'in makam aracına, 2 Haziran 1978 tarihinde 3 terörist tarafından ateş açıldı. Araçta bulunan Büyükelçi'nin eşi Necla Kuneralp ile emekli Büyükelçi Beşir Balcıoğlu hayatını kaybetti. Makam şoförü İspanyol Atonyo Torres ise, Ermeni terör olaylarında hayatını kaybeden ilk yabancı oldu.

-Hollanda'daki Türkiye Büyükelçisi Özdemir Benler'in oğlu Ahmet Benler, 12 Ekim 1979'da silahlı saldırıda hayatını kaybetti.

-Türkiye'nin Paris Turizm Müşaviri Yılmaz Çolpan, 22 Aralık 1979'da Ermeni teröristin saldırısı sonucu katledildi.

-Türkiye'nin Atina Büyükelçiliği İdari Ataşesi Galip Özmen ile 14 yaşındaki kızı Neslihan Özmen, 31 Temmuz 1980'de bir teröristin silahlı saldırısı sonucu hayatını yitirdi. Galip Özmen'in eşi ve oğlu, saldırıdan yaralı olarak kurtuldu.

-Türkiye'nin Avustralya Başkonsolosu Şarık Arıyak ile koruma görevlisi Engin Sever, 17 Aralık 1980'de Ermeni terörünün kurbanı oldu.

-Türkiye'nin Vatikan Büyükelçisi Vecdi Türel'in makam aracına, 17 Nisan 1980'de ateş açıldı. Türel ve koruma görevlisi Tahsin Güvenç, saldırıdan yaralı olarak kurtuldu.

-Türkiye'nin Paris Büyükelçiliği Basın Danışmanı Selçuk Bakkalbaşı, 26 Eylül 1980'de uğradığı silahlı saldırıda yaralandı.

-Türkiye'nin Paris Büyükelçiliği Çalışma Ataşesi Reşat Morali ile din görevlisi Tecelli Arı, 4 Mart 1981'de Çalışma Ataşeliği'nden çıkıp arabaya binecekleri sırada 2 teröristin silahlı saldırısına uğradı ve hayatını kaybetti.

-Türkiye'nin Cenevre Başkonsolosluğu Sözleşmeli Sekreteri Mehmet Savaş Yergüz, 9 Haziran 1981'de evine gitmek üzere konsolosluktan ayrıldıktan hemen sonra uğradığı silahlı saldırıda öldü.

-Türkiye'nin Paris Başkonsolosluğu ile Kültür Ataşeliği'nin bulunduğu binayı 24 Eylül 1981'de işgal eden 4 Ermeni terörist, güvenlik görevlisi Cemal Özen'i öldürüp, Başkonsolos Kaya İnan'ı yaraladı.

-Türkiye'nin Kopenhag Çalışma Ataşesi Cavit Demir, 2 Nisan 1981'de oturduğu apartmanın asansöründe uğradığı silahlı saldırıdan yaralı olarak kurtuldu.

-Türkiye'nin Roma Büyükelçiliği 2. Katibi Gökberk Erge-
nekon, 25 Ekim 1981'de yolda yürürken saldırıya uğradı. Ergenekon, olaydan hafif yaralarla kurtuldu.

-Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arıkan, 28 Ocak 1982'de öldürüldü.

-Türkiye'nin Boston Fahri Başkonsolosu Orhan Gündüz, 5 Mayıs 1982'de uğradığı silahlı saldırıda hayatını kaybetti.

-Türkiye'nin Lizbon Büyükelçiliği İdari Ataşesi Erkut Akbay, 7 Haziran 1982'de otomobilinde uğradığı silahlı saldırıda öldü. Otomobilde bulunan eşi Nadide Akbay, yaralı olarak kaldırıldığı hastahane de bir süre sonra yaşamını yitirdi.

-Türkiye'nin Ottawa Büyükelçiliği Askeri Ataşesi Atilla Altıkat, 27 Ağustos 1982'de silahlı saldırı sonucu öldü.

-Türkiye'nin Burgaz Başkonsolosluğu İdari Ataşesi Bora Sülkan, 9 Eylül 1982'de katledildi.

-Türkiye'nin Ottawa Büyükelçiliği Ticaret Müşaviri Kani Güngör, 8 Nisan 1982'de uğradığı silahlı saldırıda yaralandı.

-ASALA'ya bağlı iki teröristin, 7 Ağustos 1982'de Ankara Esenboğa Havalimanı'nda düzenlediği silahlı baskında 6'sı Türk, toplam 8 kişi öldü, 72 kişi yaralandı. Bu olay, Ermeni terörizminin Türkiye'deki ilk eylemi oldu.

-Türkiye'nin Belgrad Büyükelçisi Galip Balkar'a, iki terörist tarafından 9 Mart'ta silahlı saldırı düzenlendi. Olayda ağır yaralanan Balkar, 11 Mart'ta hayatını kaybetti.

-Türkiye'nin Brüksel Büyükelçiliği İdari Ataşesi Dursun Aksoy, 14 Temmuz 1983'te Ermeni teröristlerce katledildi.

-Türkiye'nin Lizbon Büyükelçiliği, beş Ermeni terörist tarafından basıldı ve bina içindekiler rehin alındı. Baskın sırasında Büyükelçilik Müsteşarı Yurtsev Mihçioğlu'nun eşi Cahide Mihçioğlu hayatını kaybetti. Portekiz polisi, düzenlediği operasyonla rehinelere kurtardı, 5 teröristi de öldürdü. Örgüt, teröristlerin öldürülmesi nedeniyle Portekiz Başbakanı Mario Soares'i ölümle tehdit etti.

-THY'nin Paris ORLY Havalimanındaki bürosu önünde, 15 Temmuz 1983'te bomba patladı. Olayda 2'si Türk, 4'ü Fransız, 1'i Amerikalı, 1'i de İsveçli olmak üzere 8 kişi öldü, 28'i Türk, 63 kişi de yaralandı.

-Türkiye'nin Tahran Büyükelçiliği Sekreteri Şadiye Yönder'in eşi, İran ile Türkiye arasında ticaret yapan işadamı Işık Yönder, bir ASALA militanı tarafından 28 Nisan 1984'de öldürüldü.

-Türkiye'nin Viyana Büyükelçiliği Çalışma Ataşesi Erdoğan Özen, 20 Haziran 1984'te otomobiline yerleştirilen bombanın patlaması sonucu öldü.

-Türkiye'nin BM Temsilciliği'nde görevli Enver Ergün, 19 Kasım 1984'te aracına yerleştirilen bombanın patlaması sonucu öldü.

65 ülke ile 'parlamentolararası dostluk grubu' oluşturuldu

TBMM'de 21 inci Yasama Döneminde, bugüne kadar 65 ülke ile karşılıklı olarak **parlamentolararası dostluk grupları** oluşturuldu. TBMM'de kurulan Parlamentolararası Dostluk Grupları ve grupların Yönetim Kurulu Başkanları şöyle:

Almanya - Müjdat Karayerli - MHP Afyon Milletvekili
 Arnavutluk - Fahrettin Gülenler - DSP Bursa Milletvekili
 Avusturya - Masum Türker - DSP İstanbul Milletvekili
 Avustralya - B. Fırat Dayanıklı - DSP Tekirdağ Milletvekili
 Azerbaycan - Şamil Ayrım - ANAP İstanbul Milletvekili
 Bangladeş - Şadan Şimşek - DSP Edirne Milletvekili
 Belçika - Mehmet Nacar - MHP Kilis Milletvekili
 Bosna Hersek - Hüseyin Kansu - FP İstanbul Milletvekili
 Brezilya - Nesrin Ünal - MHP Antalya Milletvekili
 Bulgaristan - Hayati Korkmaz - DSP Bursa Milletvekili
 Çek Cumhuriyeti - Sema Pişkinsüt - DSP Aydın Milletvekili
 Cezayir - Abdullah Veli Seyda - FP Şırnak Milletvekili
 Çin - Nazif Topaloğlu - DSP Muğla Milletvekili
 Endonezya - Ramazan Toprak - FP Aksaray Milletvekili
 Etyopya - Mehmet Pak - MHP İstanbul Milletvekili
 Fas - Mahfuz Güler - FP Bingöl Milletvekili
 Filipinler - Çetin Bilgir - DSP Kars Milletvekili
 Finlandiya - İsmail Aydın - DSP İstanbul Milletvekili
 Fransa - Necmettin Cevheri - DYP Şanlıurfa Milletvekili
 Güney Afrika - Mustafa Haykır - MHP Kırşehir Milletvekili
 Güney Kore - Birol Büyükoztürk - MHP Osmaniye Milletvekili
 Gürcistan - Burhan Orhan - MHP Bursa Milletvekili
 Hindistan - Erdoğan Toprak - DSP İstanbul Milletvekili
 İngiltere - Tayyibe Gülek - DSP Adana Milletvekili
 İran - Yasin Hatipoğlu - FP Çorum Milletvekili
 İspanya - Tahir Köse - DSP İstanbul Milletvekili
 İsrail - Tarık Cengiz - DSP Samsun Milletvekili
 İtalya - A. Rahmi Beyreli - DSP Bursa Milletvekili
 Japonya - İlyas Yılmazyıldız - DYP Balıkesir Milletvekili
 Katar - B. Yaşar Öztürk - MHP İstanbul Milletvekili
 Kazakistan - Cumali Durmuş - MHP Kocaeli Milletvekili
 Kırgızistan - Kemal Köse - MHP Kocaeli Milletvekili
 KKTC - Akif Serin - DSP İçel Milletvekili
 Kuveyt - A. Nurettin Aydın - FP Siirt Milletvekili
 Küba - Rıdvan Budak - DSP İstanbul Milletvekili
 Libya - Gönül Saray Alphan - DSP Amasya Milletvekili
 Litvanya - Ali Halaman - MHP Adana Milletvekili
 Lübnan - Mehmet Arslan - MHP Ankara Milletvekili
 Macaristan - Yücel Seçkiner - ANAP Ankara Milletvekili
 Makedonya - Kemal Vatan - DSP İzmir Milletvekili

Malezya - H. Basri Üstünbaş - MHP Kayseri Milletvekili
 Meksika - Yekta Açıkgöz - DSP Samsun Milletvekili
 Mısır - Oya Akgönenç - FP Ankara Milletvekili
 Moğolistan - İ. Hakkı Cerrahoğlu - MHP Zonguldak Milletvekili
 Moldova - Mücahit Himoğlu - MHP Erzurum Milletvekili
 Özbekistan - Metin Ergun - MHP Muğla Milletvekili
 Pakistan - Kamran İnan - ANAP Van Milletvekili
 Polonya - Bekir Ongun - MHP Aydın Milletvekili
 Portekiz - Suat Çağlayan - DSP Eskişehir Milletvekili
 Romanya - Turan İmamoğlu - DSP Kocaeli Milletvekili
 Rusya - Bülent Akarcalı - ANAP İstanbul Milletvekili
 Singapur - Faruk Demir - DSP Ardahan Milletvekili
 Sudan - Masum Türker - DSP İstanbul Milletvekili
 Slovakya - İrfan Keleş - MHP Çankırı Milletvekili
 Şili - Şükrü Ünal - FP Osmaniye Milletvekili
 Tacikistan - M. Metanet Çulhaoğlu - MHP Adana Milletvekili
 Tayland - Cengiz Güleç - DSP Sivas Milletvekili
 Tunus - Dengir Fırat - FP Adıyaman Milletvekili
 Türkmenistan - Ali Güngör - İçel Bağimsız Milletvekili
 Ukrayna - Mustafa Gül - MHP Elazığ Milletvekili
 Ürdün - Yahya Çevik - DYP Bitlis Milletvekili
 Venezuela - Fethullah Erbaş - FP Van Milletvekili
 Yemen - Perihan Yılmaz - DSP İstanbul Milletvekili
 Yeni Zelanda - Mükerrrem Levent MHP Niğde Milletvekili
 Yunanistan - Turhan Tayan - ANAP Bursa Milletvekili

Barış İçin Asyalı Parlamentolar Birliği'ne üyelik başvurusu

Barış İçin Asyalı Parlamentolar Birliği'nin, 22-26 Ocak tarihleri arasında Kamboçya'nın başkenti Phnom Penh'de yapılan ikinci genel kuruluna katılan TBMM heyeti, birliğin gelecekte Asya Parlamentoları Birliği'ne dönüşebileceğini de gözönüne alarak 22 Ocak günü üyelik başvurusunda bulundu.

Daha önce Dakka'da biraraya gelen 31 ülkenin imzaladığı sözleşme ile kurulan Barış İçin Asyalı Parlamentolar Birliği, Asya ülkeleri arasında barışın ve siyasi istikrarın korunmasını amaçlıyor.

Toplantıda TBMM'yi İstanbul Milletvekili **İsmail Kahraman** ile TBMM Genel Sekreteri **Vahit Erdem** temsil ettiler.

AKPM Genel Kurulu Strasburg'da yapıldı

Uluç Gürkan: Ermenistan, Azeri topraklarından çekilmeli

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) Genel Kurulu 22-25 Ocak tarihlerinde Strasburg'da yapıldı. Toplantıda Türkiye'yi, AKPM Türk Delegasyonu Başkanı DSP Ankara Milletvekili **Uluç Gürkan** başkanlığındaki parlamento heyeti temsil etti.

Toplantı ile ilgili olarak bilgi veren **Gürkan**, Azerbaycan ve Ermenistan'ın Avrupa Konseyi'ne katılımının Avrupa'nın Kafkas sorununa ilgisini ortaya koyduğunu belirtti.

ERMENİSTAN İŞGALE SON VERMELİ

Gürkan, Ermenistan'ın üyeliğinin Azeri topraklarındaki işgalinin sona erdirilmesine yönelik çalışmaları hızlandırması gerektiğini bildirdi. İki ülkenin üyelik süreçlerinde Türkiye'nin Azerbaycan'daki seçimlerin bahane edilerek, sadece Ermenistan'ın tam üyeliğinin kabul edilmesi yolundaki girişimlere şiddetle karşı çıktığını ifade eden **Gürkan**, Türkiye'nin her türlü baskıyı aşarak iki ülkenin de aynı anda üyeliğinin kabul edilmesi konusunda önemli bir başarı sağladığını kaydetti.

Sözde Ermeni soykırımı yasa tasarısının Fransız parlamentosundan sonra Avrupa Konseyi'ne gelip gelmeyeceği konusunda bazı kaygılar bulunduğunu belirten **Gürkan**, bu konunun gündeme gelmesi için Ermenistan'ın üyeliğinin gerekmediğini bildirdi. **Gürkan**, geçmişte kalan tartışmalı tarihi olayların, daha önce de 'günün politikası' yapılarak, ulusal parlamentolarda olduğu gibi Konsey'in gündemine de getirildiğini

hatırlattı.

Asıl sorunun Ermenistan'ın Azeri topraklarını işgali konusu olduğunu söyleyen **Gürkan**, Ermenistan'ın Konsey'e tam üye olmasından sonra işgal ettiği topraklardan artık geri çekilmesi gerektiğini bildirdi.

Gürkan, şunları söyledi:

"Konsey'e üye bir ülkenin bir diğer üye ülkenin topraklarını işgali, ciddiyetle ele alınması gereken bir olaydır. Dolayısıyla Konsey'in bu güne kadar bu konudaki çalışmalarının, işgalin sona erdirilmesine yönelik olarak yoğunlaşmasını bekliyoruz."

CEZAEVİ REFORMUNA DESTEK

Bu arada, genel kurul toplantıları nedeniyle bir basın toplantısı düzenleyen AKPM Başkan İngiliz parlamenter **Lord Russel Johnson**, Türkiye'deki cezaevi reformuna destek verdi. Gazetecilerin sorularını yanıtlayan **Johnson**, Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'nin büyük koşullardan küçük hücrelere geçilmesi doğrultusunda yaptığı mantıklı tavsiye sonucu, Türkiye'nin F tipi cezaevlerine yönelik reforma gittiğini belirtti.

Komite'nin Türkiye'de cezaevleriyle ilgili reformu desteklediğini kaydeden **Johnson**, cezaevinde çıkan isyanların bir nedeninin de mafya türü ve bazı grupların etkilerini ve baskılarını sürdürmek olduğunu ifade etti.

Johnson, bununla birlikte, Hayata Dönüş Operasyonu sırasında güvenlik güçlerinin zor kullandıklarını öne sürdü ve bazı mahkumların ölümüyle sonuçlanan olayların "kabul edilemeyeceğini" söyledi.

Gürkan ve Gülek, AKPM yönetiminde

AKPM Genel Kurulu'nda DSP Ankara Milletvekili **Uluç Gürkan** Meclis Başkan Yardımcılığı'na, DSP Adana Milletvekili **Tayyibe Gülek**, de Avrupa Konseyi İnsan Hakları ve Hukuk İşleri Komisyonu Başkan Vekilliği'ne seçildi.

Gülek'in Başkan Yardımcılığı'nı yapacağı Komisyon, ülkeleri "insan hakları" boyutuyla incelemenin yanı sıra, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) üyelerinin seçiminde aktif rol oynuyor. Her ülkeden bir hakimin bulunduğu mahkemenin üyeleri seçilirken, Komisyon'un mülakatından geçiyor. Siyasi nitelikli raporlarda, önce İnsan Hakları Komisyonu'ndan görüş alınıyor.

Gülek, iki yıl sürecek görevi boyunca 'ne yapacağı?' konusundaki bir soruyu yanıtlarken, "Son derece tek taraflı ve önyargılı olarak yaklaşılan Türkiye'deki insan hakları konusunda, Meclis'in ve hükümetin son iki yılda yaptığı çalışmaları, çıkarılan kanunları anlatıp Avrupalı parlamenterleri bilgilendirmek istiyorum. Komisyon'u adil bir şekilde çalıştırmak için birçok planım var" dedi.

Bu arada AKPM Genel Kurulu'nda Türk delegasyonunun öncülük ettiği iki yazılı deklarasyon yayımlandı. Birinci deklarasyon; Diyarbakır Emniyet Müdürü Ali Gaffar Okkan ve 5 koruma görevlisinin şehit edilmesi ile ilgiliydi ve 'Terörist Saldırıların Kınanması' konusunu kapsıyordu.

İkinci deklarasyon ise, Güney Kıbrıs'ta tutuklu bulunan KKTC vatandaşı Tekoğul ile ilgiliydi ve 'Tekoğul'un Kıbrıs Rum yetkilileri tarafından kaçırılması' başlığını taşıyordu.

TBMM'den İsveç'e resmi ziyaret

TBMM Başkanvekili **Nejat Arseven** başkanlığındaki 5 kişilik bir parlamento heyeti, İsveç Parlamentosu Başkan Yardımcısı Anders Björck'ün resmi davetlisi olarak Stockholm'e gitti. 28-31 Ocak 2001 tarihlerini kapsayan geziyi gerçekleştiren heyette, **Arseven**'in yanı sıra, DSP Muğla Milletvekili **Fikret Uzunhasan**, MHP Trabzon Milletvekili **Nail Çelebi**, FP Kahramanmaraş Milletvekili **Mustafa Kamalak** ve DYP Samsun Milletvekili **Kemal Kabataş**, yer aldı.

Heyet Başkanı **Arseven**, İsveç'e hareketinden önce Atatürk Havalimanı'nda yaptığı açıklamada, İsveç'in çok önem verdiği insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokratikleşme konularında parlamontolar arası görüş alışverişinde bulunacaklarını belirterek, "İsveç'in AB Dönem Başkanı olduğu bir dönemde yapılan bu ziyaretin çok önemli olduğunu düşünüyoruz" dedi.

Arseven başkanlığındaki TBMM Heyeti, İsveç Parlamentosu 1. Başkanvekili Anders Björck'ün yanı sıra, İsveç Parlamentosu Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Lars Starell, AB Danışma Komitesi Başkan Yardımcısı Lars Tobisson, AB Danışma Komitesi üyesi ve Anayasa Komitesi Başkan Yardımcısı Göran Magnusson, Anayasa Komitesi Başkanı Per Unckel, Avrupa Komisyonu eski üyesi Büyükelçi Anita Gradin, Uluslararası Kalkınma İşbirliği Bakanı Mai-Inger Klingvall, Dışişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri Hans Dahlgren, Stockholm Belediye Başkanı Axel Wennerholm, Dışişleri Komitesi Başkanı Viola Furubjelke ve Komite üyeleri, Merkez Partisi (Central Party) Milletvekili Marianne Andersson ile de biraraya geldi. **Arseven**, Dışişleri Komitesi Başkanı Furubjelke ile yapılan görüşmede, yurtdışındaki Türk işçilerinin oy verme sorununa değindi. Özellikle Almanya, Fransa, İsviçre, ABD ve Avustralya gibi Türk nüfusun yoğun olarak yaşadığı ülkelerde, oy vermede güçlükler yaşandığına işaret eden **Arseven**, bu soruna henüz çözüm bulunamamasından yakındı.

Parlamentolar olarak konuyu yerinde incelediklerini ifade eden **Arseven**, herşeyden önce söz konusu ülkelerin sorunun çözümü için bir çerçeve çizmeleri gerektiğini vurguladı. Yurtdışındaki vatandaşların Türkiye'nin aynası olduğunu, AB'ne üyeliğin gerçekleşmesinden sonra mevzuattan ve uygulamadan kaynaklanan birçok sıkıntının ortadan kalkacağını belirten **Arseven**, Türkiye'nin içindeki yurttaşlarının yanı sıra, yurtdışındaki vatandaşlarının da sorunlarını çözmek konusunda gayret sarfettiğini kaydetti.

Finlandiya İnsan Hakları Komisyonu, TBMM'yi ziyaret etti

Finlandiya Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu Heyeti, 22-23 Ocak günleri TBMM'de ziyaretlerde bulundu. Finlandiyalı parlamenter Riitta Prusti başkanlığındaki heyet, TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı **Kamran İnan** ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'nu ziyaret etti.

Prusti'nin yanı sıra, 2. Başkan Pertti Tiusanen, Paula Kokkonen, Ulla Antilla ve Paula Moisuder'in yer aldığı Komisyon, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hüseyin Akgül'ün Danimarka'da bulunması nedeniyle, başkanvekilleri **Emre Kocaoğlu**, **Hasan Macit** ve diğer üyelerle görüştü. Komisyon Başkanvekili ve DSP Burdur Milletvekili **Hasan Macit**, görüşme hakkında gazetecilere yaptığı açıklamada, Fin Heyeti'ne Komisyon'un yapılanması ve görev alanları konusunda bilgi sunduklarını söyledi. Heyetin, Hayata Dönüş Operasyonu konusunda ayrıntılı bilgi aldığını bildiren **Macit**, ayrıca il ve ilçelerde oluşturulmaya başlanan insan hakları üst kurullarının çalışmalarına da yer verdiklerini söyledi.

Macit, "Biz de Finlandiya'da insan hakları alanındaki çalışmalar konusunda bilgi aldık" Finlandiya'nın yeni kabul ettiği Anayasa ve cezaevlerindeki durumu anlattılar. Görüşme, karşılıklı bilgi alışverişinden ibaret" diye konuştu.

Komisyon Başkanvekili ANAP İstanbul Milletvekili **Emre Kocaoğlu** ise, görüşmede insan hakları konusunun geniş bir çerçevede ele alındığını belirterek, "Heyet, Türkiye'de insan hakları konusunda mesafe alındığını, ayrıca cezaevleri konusundaki operasyona da itirazları olmadığını bildirdi" diye konuştu.

Heyet'in iş güvencesi ve örgütlenme konusunda da görüşlerini anlattığını ifade eden **Kocaoğlu**, "Heyet, sendika ve derneklerin örgütlenmesine özel bir önem veriyor. Ayrıca, Avrupa'nın tüm ülkelerinde bulunan iş güvencesinin, çok önemli bir insan hakkı olduğunu ve mutlaka Türkiye'de de olması gerektiğini savundu" dedi. **Kocaoğlu**, görüşmede, Finlandiya'da 80 yıllık bir geçmişe sahip ombudsman uygulamasına da ele aldıklarını belirterek, Fin heyetinin bu konuda kendilerine bir rapor verdiğini söyledi.

Komisyonun, AB üyesi ülkelerde insan hakları çalışmaları konusunda her yıl inceleme yaptığı ve izlenimlerini rapor ettiği bildirildi. Komisyonun, Türkiye hakkında da önümüzdeki günlerde bir rapor hazırlayacağı öğrenildi.

Ocak ayında çıkan kanunlar

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4617

Kabul Tarihi: 10.1.2001

Bu kanunla; Kayseri Erciyes; Afyon Kocatepe ve Başkent Üniversitesi'ne bağlı çeşitli fakülte, yükseköğretim ve enstitü kurulması öngörülmektedir.

* * *

Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ve Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun Bazı Maddeleri ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4618

Kabul Tarihi: 11.1.2001

Bu kanunla; döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılmasıyla ilgili esaslar ve oranlar belirlenmekte; döner sermaye işletmelerinin saymanlık hizmetlerinin yürütülmesiyle ilgili ek madde getirilmekte; döner sermayeli işletme kurmayı düzenleyen ve Sağlık Bakanlığına kadro ihdasıyla ilgili geçici maddeler öngörülmektedir.

* * *

İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisarı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4619

Kabul Tarihi: 11.1.2001

Bu kanunla; 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisarı Kanununun 1 inci Maddesinin başlığı 'Amacı ve kapsam' olarak ve içeriği buna uygun olarak değiştirilmekte ve alkollü içki üretimi ve satışı ile ilgili çeşitli düzenlemeler getirilmektedir.

* * *

Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4620

Kabul Tarihi: 18.1.2001

Bu kanun; Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

* * *

Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4621

Kabul Tarihi: 24.1.2001

Bu kanun; Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

* * *

GENEL KURUL

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4622

Kabul Tarihi: 25.1.2001

Bu kanunla; İktisadi devlet teşekkülü olan teşebbüslerin, anonim şirket şeklinde de kurulabilmesine yönelik düzenlemeler getirilmektedir.

Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4623

Kabul Tarihi: 25.1.2001

Bu kanun, Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesi'nin onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

**2 Ocak 2001
(38. Birleşim)**

● Kültür Bakanı **M. İstemihan Talay**, İstiklal Marşı Şairi Mehmet Akif Ersoy'un 64 üncü ölüm yıldönümü nedeniyle bir konuşma yaptı. MHP Grubu adına Ankara Milletvekili **Abdurrahman Kûçük**, DYP Grubu adına Van Milletvekili **Hüseyin Çelik**, FP Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili **Avni Doğan**, ANAP Grubu adına İstanbul Milletvekili **Yılmaz Karakoyunlu**, DSP Grubu adına Ankara Milletvekili **Ayşe Gürocak** ve şahsı adına da, Eskişehir Milletvekili **Mehmet Mail Büyükerman** görüşlerini açıkladılar.

**3 Ocak 2001
(39. Birleşim)**

● Hatay Milletvekili **Mehmet Şandır**, yeni bir yılın başlangıcında, ekonomik ve siyasi temennilerine ilişkin,

● İçel Milletvekili **Akif Serin** de, İçel ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 79 uncu yıldönümü dolayısıyla gündem dışı birer konuşma yaptılar.

● Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın, sivilaştırılmış petrogazı kullanan araçlara uygulanan vergilere ilişkin konuşmasına da Devlet Bakanı **Edip Sadfer Gaydalı** cevap verdi.

**4 Ocak 2001
(40. Birleşim)**

● Erzurum Milletvekili **Mücahit Himoğlu**, resim-heykel sergileri ve fuarlara,

● İzmir Milletvekili **Kemal Vatan** da İzmir ilinin sorunlarına ilişkin birer konuşma yaptılar.

● Muş Milletvekili **Zeki Eker**'in, tütün ve pancar kotasına ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı **Rüşü Kazım Yücelen** cevap verdi.

**9 Ocak 2001
(41. Birleşim)**

● Adana Milletvekili **İsmet Vursavuş**, Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 79 uncu yıldönümüne,

● İstanbul Milletvekili **Ahmet Çakar**, 18 Ocak 2001 tarihinde Fransa Ulusal Meclisinde ele alınacağı söylenen sözde Ermeni soykırımıyla ilgili yasa tasarisına ilişkin birer konuşma yaptılar.

● Giresun Milletvekili **Rasım Zaimoğlu**'nun, spor terörüne ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı **Fikret Ünlü**, cevap verdi.

**10 Ocak 2001
(42. Birleşim)**

● Afyon Milletvekili **Mehmet Telek**, geçici işçi sorununa,

● İstanbul Milletvekili **Yücel Erdener**, tarımsal üretimin ve eğitimin 155 inci yıldönümünde tarımın durumuna,

● Kayseri Milletvekili **Abdullah Gül**, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği Projesine ilişkin birer konuşma yaptılar.

GENEL KURUL

11 Ocak 2001

(43. Birleşim)

● Balıkesir Milletvekili **Hüseyin Kalkan**, konsolosluklarda çalışan sözleşmeli personelin idari ve hukuki durumlarından kaynaklanan sorunlarına,

● Diyarbakır Milletvekili **Sebgetullah Seydaoğlu**, genel bütçeden savunma harcamalarına ayrılan payın ve asker sayısının fazla olmasının ekonomide yarattığı olumsuzluklara ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, kamu kurumlarında çalışan hukuk müşaviri ve avukatların sosyal ve ekonomik sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Maliye Bakanı **Sümer Oral** cevap verdi.

16 Ocak 2001

(44. Birleşim)

● Hakkari Milletvekili **Hakkı Töre**, Hakkari ilinin sorunlarına,

● İstanbul Milletvekili **Nevzat Yalçıntaş**, Fransa Parlamentosunda görüşülecek olan sözde Ermeni soykırımı tasarısına ilişkin birer konuşma yaptılar.

● Afyon Milletvekili **Müjdat Kayayerli**'nin, öğretmenlerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Milli Eğitim Bakanı **Metin Bostancıoğlu** cevap verdi.

17 Ocak 2001

(45. Birleşim)

● Denizli Milletvekili **M. Kemal Aykurt**'un, bayram tatilinde kapanan karayollarında can ve mal güvenliğinin sağlanması,

● Muğla Milletvekili **Metin Ergun**'un, çeşitli çevrelerce yozlaştırılan güzel Türkçemizin yabancı dillerin etkisinden kurtarılması için alınması gereken tedbirler konusundaki konuşmalarına Milli Eğitim Bakanı **Metin Bostancıoğlu**,

● Bursa Milletvekili **Faruk Çelik**'in, özelleştirmelere, özellikle Bursa Merinos Sanayiinin özelleştirilmesine ve çalışanlarının durumuna ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **Yüksel Yalova** cevap verdi.

18 Ocak 2001

(46. Birleşim)

● Kahramanmaraş Milletvekili **Mehmet Kaya**, Avrupa, Anadolu ve Türklere,

● Konya Milletvekili **Özkan Öksüz**, Seydişehir

Alüminyum Tesislerinin özelleştirilmesine,

● Tekirdağ Milletvekili **Bayram Fırat Dayanıklı** da internet ve saydamlığa ilişkin birer konuşma yaptılar.

23 Ocak 2001

(47. Birleşim)

● Çorum Milletvekili **Melek Denli Karaca**'nın, Adıyaman Milletvekili **Mahmut Göksu**'nun, Erzurum Milletvekili **Zeki Ertugay**'ın, Fransız Ulusal Meclisinde kabul edilen sözde Ermeni soykırımı yasa tasarısıyla ilgili gündem dışı konuşmalarına Dışişleri Bakanı **İsmail Cem** cevap verdi.

24 Ocak 2001

(48. Birleşim)

● Oturum Başkanı **Nejat Arseven**, Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan ve 5 polis memurunun menfur bir saldırı sonucu şehit edilmesi dolayısıyla, TBMM adına bu haince saldırıyı şiddet ve nefretle kınadıklarına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Elazığ Milletvekili **Mehmet Ağar**, aynı konuda bir konuşma yaptı.

Ankara Milletvekili **Saffet Arıkan Bedük**, Mardin Milletvekili **Mustafa Kemal Tuğmaner**, İstanbul Milletvekili **Abdülkadir Aksu**, Diyarbakır Milletvekili **Abdülbaki Erdoğan**, Hatay Milletvekili **Mehmet Şandır**, Konya Milletvekili **Mehmet Emrehan Halıcı**, aynı konuda görüşlerini belirttiler.

● Iğdır Milletvekili **Abbas Bozyel**, Diyarbakır'da meydana gelen saldırıya ve sözde Ermeni soykırımı tasarısının Fransa Ulusal Meclisinde kabulüne,

● Balıkesir Milletvekili **Agah Oktay Güner**, Diyarbakır'da meydana gelen saldırıya ve sözde Ermeni soykırımı oylamalarına ve bu konuda izlememiz gereken dış politikaya ilişkin birer konuşma yaptılar.

Gündem dışı konuşmalara Devlet Bakanı **Şükrü Sina Gürel**, cevap verdi.

25 Ocak 2001

(49. Birleşim)

● Oturum Başkanı **Murat Sökmenoğlu**, Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan ve 5 polis memurunun menfur bir saldırı sonucu şehit edilmesi dolayısıyla, TBMM adına bu haince saldırıyı şiddet ve nefretle kınadıklarına ilişkin bir açıklamada bulundu.

● Diyarbakır Milletvekili **Ömer Vehbi Hatipoğlu** ile,

● Ankara Milletvekili **Abdurrahman Küçük**, Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan ve 5 polis

GENEL KURUL

memurunun terörist saldırı sonucu şehit edilmelerine,
● Yozgat Milletvekili **Mehmet Çiçek** de sözde Ermeni soykırımı tasarısının Fransa Ulusal Meclisinde kabulüne ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

26 Ocak 2001
(50. Birleşim)

● Şırnak Milletvekili **Mehmet Salih Yıldırım**, Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan'ın şehadetine,

● Balıkesir Milletvekili **İlyas Yilmazyıldız**, esnaf ve sanatkarların sorunlarına ilişkin birer konuşma yaptılar.

● Trabzon Milletvekili **Orhan Bıçakçıoğlu**'nun, Trabzon-Başkent ilçe Oğuz köyleri sakinlerinin Kadirga yaylasındaki evlerinin yıkılmasına ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı **Hasan Gemici** cevap verdi.

SÖZLÜ SORU

2 Ocak 2001
(38. Birleşim)

● Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu**'nun, deprem nedeniyle Bursa'daki illere yapılacak yardımlara,

- Bursa Milletvekili **Faruk Çelik**'in, Bursa-Orhangazi-Yeniköy beldesi yoluna,

- Ankara Milletvekili **M. Zeki Çelik**'in, Ankara-Haymana-Konya karayoluna,

- Ankara-Bala karayoluna,

- Haymana-Polatlı karayoluna,

- Ankara-Esenboğa Havaalanı yoluna,

- Ankara-Şereflikoçhisar karayoluna,

- İznik-Osmangazi karayoluna,

- Keles-Antalya karayolu projesine,

- İl, ilçe ve belde belediyeleri gelir payı çarpım katsayılarının nasıl belirlendiğine,

- Ağrı Milletvekili **Musa Konyar**'ın, Ağrı Bayındırlık ve İskan Müdürlüğünde görevli bir mühendisin Rize'ye tayin edilmesine,

- Mardin Milletvekili **Veysi Şahin**'in, Midyat kanalizasyon projesine,

- Mühendis ve mimarların sorunlarına,

- Karabük Milletvekili **Mustafa Eren**'in, Karabük ilindeki belediyelerin afet yardımı kapsamından çıkarılmasına,

- Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç**'un, Elazığ Karakoçan ilçesinin yoluna,

- Elazığ-Kovancılar ilçesinin kanalizasyon sorununa,

- Elazığ-Kovancılar ilçesinin içme suyu sorununa,

- Elazığ-Kovancılar ilçesinin karayoluna,

- Elazığ-Kovancılar belediyesinin hizmet binası ihtiyacına,

- Elazığ-Alacakaya-Ancak karayoluna,

- Elazığ-Palu- Gökdere-Bingöl karayolu projesine,

ilişkin sözlü sorulara Bayındırlık ve İskan Bakanı **Koray Aydın**,

● Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu**'nun, Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğüne bağlı orman işletmelerinden alacakları olan köylülere

- Yurt dışından ithal edilen ağaçlara ilişkin sorularına da Orman Bakanı **İ. Nami Çağan** cevap verdi.

3 Ocak 2001
(39. Birleşim)

● Samsun Milletvekili **Musa Uzunkaya**'nın, PKK terörüne ilişkin,

- Kayıp işadamlarına ve Zehra Vakfı Genel Başkanının kaçırılmasına,

- Bilim Araştırma Vakfı'nda gerçekleştirilen operasyona

- Şanlıurfa Milletvekili **Zülfükar İzol**'un, Şanlıurfa-Birecik ilçesine bağlı bazı köylerin sorunlarına

- İstanbul Milletvekili **Osman Yumakoğulları**'nın, yeddiemin olarak gümrük kapılarında bekletilen mallara ve rüşvet iddialarına ilişkin sözlü sorularını Devlet Bakanı **Mehmet Keçeciler** cevapladı.

● Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu**'nun, meslek lisesi ve açıköğretim lisesinden genel liselere geçiş hakkının verilmemesinin nedenine,

- Şanlıurfa Milletvekili **Zülfükar İzol**'un, Şanlıurfa-Birecik'in okul ve kütüphane ihtiyacına,

- Şanlıurfa-Birecik ilçesinin Meslek Yüksek Okulu Hizmet Binası, Halk Eğitim Merkezi Binası ve Öğretmenevi ihtiyacına,

- Gaziantep Milletvekili **Musafa Taşar**'ın, Gaziantep-Şehitkamil Bayraktar Lisesi spor salonuna ayrılan ödeneğe,

- Mardin Milletvekili **Veysi Şahin**'in, Mardin'de Eğitim Fakültesi açılması için çalışma olup olmadığına,

- İstanbul Milletvekili **Osman Yumakoğulları**'nın, Antalya Anadolu imam Hatip Lisesinden özel bir liseye geçiş yapan öğrencinin naklinin geçersiz sayılmasına,

- Adana Milletvekili **Mehmet Metanet Çulha-
oğlu**'nun, Erciyes Üniversitesi'nde düzenlenen Eğitim Yönetimi Kursuna Adana ilinden çağrılan adaylara

- İstanbul Milletvekili **Ali Coşkun**'un, bakanlığın

GENEL KURUL

tavsiye kararı bulunan bir yardımcı ders kitabına ilişkin sözlü sorularını Milli Eğitim Bakanı **Metin Bostancıoğlu** cevapladı.

● Şanlıurfa Milletvekili **Mustafa Niyazi Yılmaz**'ın, Şanlıurfa Orman İşletme Müdürlüğü'nün kaldırılıp kaldırılmayacağına,

- Şanlıurfa Milletvekili **Yahya Akman**'ın, Şanlıurfa Orman İşletme Müdürlüğü'nün kapatılacağı iddiasına ilişkin sorularını da Orman Bakanı **İ. Nami Çağan** cevapladı.

9 Ocak 2001
(41. Birleşim)

● Muğla Milletvekili **Nazif Topaloğlu**'nun, kıyı ve sahil şeritlerinde yer alan arazilerin kiralınmasına,

- Kıyı ve sahil şeritlerinde yer alan tesislerin kiralama bedellerine
- Kıyıya cephesi olan turistik tesislere,
- Şanlıurfa Milletvekili **Mustafa Niyazi Yılmaz**'ın, Şanlıurfa ilindeki elektrik kesintilerine,
- Mardin Milletvekili **Veysi Şahin**'in, Mardin Darğaçlı-İlisu Barajı Projesine,

- Erzincan Milletvekili **Tevhit Karakaya**'nın, DSİ Genel Müdürlüğü'nce Erzincan ilinde yürütülen projelere ve ayrılan ödenek miktarına,

- TEAŞ Genel Müdürlüğü'nce Erzincan ilinde yürütülen projelere ve ayrılan ödenek miktarına,

- Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in, Mısır'dan doğalgaz alınmasıyla ilgili bir girişimde bulunulup bulunmadığına,

- Ankara Milletvekili **M. Zeki Çelik**'in, Ankara Göğüs ve Meslek Hastalıkları Hastanesi inşaatına,

- Samsun Milletvekili **Musa Uzunkeya**'nın, TRT-1'de yayımlanan Politika'nın Nabız Programına,

- Siirt Milletvekili **Ahmet Nurettin Aydın**'ın, Siirt 50. Yıl SSK Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına,

- Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu**'nun, Bursa İli İnegöl ilçesi Çayyaka Köyünde vatandaşlara düzenlenen ecimisel ihbarnamelerine,

- Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nün, Orman Bakanlığı'ndan bedelsiz tahsis olarak aldığı arazilere ilişkin sözlü sorularını Devlet Bakanı **Edip Sadıker Gaydalı** yanıtladı.

● Samsun Milletvekili **Musa Uzunkeya**'nın, orman arazilerinin geri kazanımı amacıyla açılan davalara,

- Orman yangınlarına, ilişkin sözlü sorularına Orman Bakanı **İ. Nami Çağan** cevap verdi.

● Hatay Milletvekili **Namık Kemal Atahan**'ın, Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı ödenmesi Hakkında

Kanun Teklifinin Anayasa Komisyonuna havale edilmemesinin nedenine,

- Sözlü soru önergelerinin süresinde gündeme alınmamasının nedenine ilişkin sorularını TBMM Başkanvekili **Mehmet Vecdi Gönül** yanıtladı.

30 Ocak 2001
(51. Birleşim)

● Vefat eden Konya Milletvekili **A. Turan Bilge** için bir dakikalık saygı duruşu yapıldı.

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**, denetimin önemine, denetim elemanlarının problemlerine ve etkili bir denetim için yapılması gerekenlere,

● Diyarbakır Milletvekili **Abdülbaki Erdoğmuş**, ülkemizde terörün boyutlarına ve terör eylemlerinin önlenmesinde güvenlik tedbirlerinin yanında siyasal ve sosyal tedbirlerin de alınması gerektiğine,

● Zonguldak Milletvekili **Tahsin Boray Baycık** da, ticari araç sürücülerinin sigortasız olarak çalışmaları nedeniyle karşılaştıkları zorluklara ve sigortalı olmalarının önemine ilişkin birer konuşma yaptılar.

MECLİS ARAŞTIRMASI

9 Ocak 2001
(41. Birleşim)

● Bursa Milletvekili **Ertuğrul Yalçınbayır** ve 31 arkadaşının tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi kabul edildi ve 13 üyeli bir araştırma komisyonu kurulması kararlaştırıldı.

GENSORU

23 Ocak 2001
(47. Birleşim)

● Balıkesir Milletvekili **İlyas Yılmazyıldız** ve 31 arkadaşının, enerji alanındaki yolsuzluk ve usulsüzlüklerin ortaya çıkarılmasında ve teftiş kurulu raporlarının uygulanmasında görevinin gereklerini zamanında yerine getirmediği iddiasıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Cumhur Ersümer** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınıp alınmamasına ilişkin görüşmeler yapıldı. Daha sonra yapılan oylamada önergenin gündeme alınması reddedildi.

TBMM Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

(21. Dönem 3. Yasama Yılı)

TASARI

■ Ziraat Vekaletine Mertub Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Tarım, Orman ve Köyleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

■ Ürünlere Dair Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına İlişkin Kanun Tasarısı (Adalet ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına)

■ Türkiye Cumhuriyeti İle Çek Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Kanunu Tasarısı (Adalet ve İçişleri komisyonlarına)

■ İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

■ Avrupa Çevre Ajansına ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Türkiye Cumhuriyetinin Katılımı İle ilgili Olarak Avrupa Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Kabul edilmesi ile ilgili Müzakerelerin Nihai Senedinin ve Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa Çevre Ajansı ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Katılımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Çevre ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Milli Savunma Komisyonlarına)

■ Sivil Havacılık Kurumu Kanunu Tasarısı (Adalet ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna)

■ Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Adalet ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonlarına)

■ Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Milli Savunma ve İçişleri komisyonlarına)

■ Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye'de Almanca Eğitim Veren Bir Vakıf Üniversitesinin Kurulmasına İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye'de Almanca Eğitim Veren Bir Vakıf Üniversitesinin Kurulmasına İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

TEKLİF

■ DYP Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül**, İçel Milletvekili **Turhan Güven** ile 7 Arkadaşının; 21.7.1953 Tarihli 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamına Giren Amme Alacakları ile 4.1.1961 Tarihli ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Kapsamına Giren ve 31.12.1999 Tarihinden Önceki Dönemlere Ait veya Bu Tarihe Kadar Beyan Edilmesi

Gereken Vergi, Resim ve Harçlara İlişkin Kanun Teklifi (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Çorum Milletvekili **Melek Denli Karaca**'nın; 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Karumu Kanununun 26 ncı Maddesinin 3 ve 4 üncü Bentlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna)

■ İstanbul Milletvekili **Masum Türker** ve 36 Arkadaşının; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Antalya Milletvekili **Cengiz Aydoğan**'ın, Manavgat Adı İle Bir İl ve İki İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İstanbul Milletvekili **Nazire Karakuş** ve 5 Arkadaşının; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe komisyonuna)

■ İstanbul Milletvekili **Perihan Yılmaz**'ın; 12.4.1991 Tarihli ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ MHP Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin; Sosyal Sigortalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonlarına)

■ İçel Milletvekili **Ali Er**'in, 2924 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkın-

da Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Anayasa ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyler komisyonlarına)

■ Trabzon Milletvekili **Nail Çelebi** ve 12 Arkadaşının; Gümrük Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Ankara Milletvekili **M. Zeki Çelik**'in; Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ DSP Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili **Aydın Tümen**, MHP Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili **İsmail Köse** ile ANAP Grup Başkanvekili Bartın Milletvekili **Zeki Çakan**'ın, TBMM İçtüzüğü'nün Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair İçtüzük Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

■ Ankara Milletvekili **M. Zeki Çelik**'in, Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İstanbul Milletvekili **Ahmet Çakar**'ın; 26.10.1990 Tarihli ve 3671 Numaralı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

■ Batman Milletvekili **Faris Özdemir**'in, 5682 Sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

■ Amasya Milletvekilleri **Gönül Saray Alphan**, **Adnan Uçaş**, **Akif Gülle** ve **Ahmet İyimaya**'nın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İzmir Milletvekili **İşıl Saygın**'in, Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna)

■ İstanbul Milletvekilleri **Perihan Yılmaz** ile **Yücel Erdener**'in, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36'ncı Maddesinin A711 inci Fıkrasının Değiştirilmesi ve Anılan

Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Hatay Milletvekili **Hakkı Oğuz Aykut**'un; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Adıyaman Milletvekili **Mahmut Göksoy** ve 41 Arkadaşının; Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi (Dışişleri ve Anayasa ve İçişleri komisyonlarına)

■ Ardahan Milletvekili **Saffet Kaya**'nın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın Fransa'nın Gerçekleştirdiği Mezallimler ve Soykırımların Tanınması Hakkında Kanun Teklifi (Dışişleri ve Anayasa ve İçişleri komisyonlarına)

■ Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili **Oktay Vural**, Erzurum Milletvekili **İsmail Köse** ile Hatay Milletvekili **Mehmet Şandır**'ın, Türkiye Cumhuriyeti Aleyhine Çalışma Yapan Ükelere uygulanacak Yaptırımlara Dair Kanun Teklifi (Dışişleri ve Anayasa ve İçişleri komisyonlarına)

■ Eskişehir Milletvekili **Mehmet Mail Büyükkerman**'ın; Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi (Dışişleri ve Anayasa ve İçişleri komisyonlarına)

■ Erzurum Milletvekili **Cezmi Polat**'ın; Dört İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

SÖZLÜ SORU

■ Aksaray Milletvekili **Murat Akın**'ın, Aksaray ili Güzelyurt ilçesinin yol sorununa ilişkin Turizm Bakanından

- Aksaray ili Güzelyurt ilçesinin Aşağı Mahallesinin yerleşimine ilişkin

kin Bayındırlık ve İskan Bakanından
- Aksaray ili Güzelyurt ilçesinin yol sorununa ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Aksaray ili Güzelyurt ilçesinin çöp konteyneri ihtiyacına ilişkin Çevre Bakanından

- Aksaray ili Güzelyurt ilçesindeki tarım arazilerine ilişkin Tarım ve Köyler Bakanlığı

- Aksaray-Helvadere kasabesindeki çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından

- Aksaray ili Güzelyurt ilçesinin sulama kanalı ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından

- Aksaray-Eskil ilçesinin kütüphane ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından

- Aksaray-Eskil ilçesindeki şeker pancarı üreticilerinin sorunlarına ve uygulanan kotaya ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Aksaray iline bağlı bazı ilçelere mal müdürü atanmasına ve personel ihtiyacına ilişkin Maliye Bakanından

- Vergi borçlarına ilişkin Maliye Bakanından

- Aksaray-Eskil ilçesinin spor tesisi ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından

- Aksaray-Eskil ilçesine bağlı köylerin branş öğretmeni ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Aksaray ilindeki branş öğretmeni açığına ve atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Aksaray ili Güzelyurt ilçesiyle ilgili projelere ilişkin Çevre Bakanından

- Aksaray ili Güzelyurt ilçesinin turistik tanıtım sorununa ilişkin Turizm Bakanından

■ Hatay Milletvekili **Namık Kemal Atahan**'ın; Kayseri emniyet Müdürlüğü'nce şehirlerarası otobüslerde kilometre hız sınırını iptal eden cihazlarla yakalanan otobüslere ve firmalara ilişkin İçişleri Bakanından

- POAŞ Genel Müdürlüğüne güvenlik görevlisi alınmasına ilişkin Devlet Bakanından

- 'Basında Bugün' isimli bültenle ilişkin TBMM Başkanından

- Boğazlarda gemi geçişlerinin

kontrolünü sağlamak amacıyla yapılacak kulelere ilişkin Devlet Bakanından

■ Gaziantep Milletvekili **Mehmet Ay**'ın, Gaziantep ilindeki elektrik şebekesi projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Gaziantep ilinde yürütülen okul projelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- TEDAŞ tarafından Gaziantep ilinde yürütülen projelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ Sakarya Milletvekili **Nezir Aydın**'ın; işyerlerinde özürli kontenjanından işçi çalıştırılmasına ilişkin Devlet Bakanından

■ Erzurum Milletvekili **Zeki Ertugay**'ın; Erzurum'da kurulacak doğalgaz çevrim santrali projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ Ordu Milletvekili **Eyüp Fatma**'nın, LPG'li araçlarla ilgili Danıştay kararının uygulanmasına ilişkin Maliye Bakanından

- Norm kadro uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Ordu ilinde devlet-vatandaş işbirliğiyle yaptırılan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Mobil ve yüzer santrallerin çevresel etki değerlendirmesi kapsamından çıkarılmasına ilişkin Çevre Bakanından

- Fındık alım fiyatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Deniz ulaşımına ilişkin Devlet Bakanından

■ Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in, elektrik üretim sözleşmesi yapılan bazı şirketlere ilişkin Başbakanından

■ Isparta Milletvekili **Ramazan Gül**'ün, gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan ve yeniden gözaltına alınıp tutuklananlara ilişkin Başbakanından

■ İstanbul Milletvekili **Ahmet Güzel**'in; İstanbul-Güngören Belediye Başkanlığınca bazı sokaklara Merve Kavakçı adının verildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından

■ Muğla Milletvekili **Hasan Özyer**'in, domates üreticilerinin so-

runlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

■ Şırnak Milletvekili **Abdullah Veli Seyda**'nın, 2001 Mali Yılı Bütçesinden Şırnak iline ayrılan yatırım ödeneklerine ilişkin Adalet, İçişleri, Milli Savunma, Sağlık, Ulaştırma, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Sanayi ve Ticaret, Kültür, Orman, Çevre, Turizm, Tarım ve Köyişleri, Bayındırlık ve İskan, Maliye ve Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlarından

■ Mardin Milletvekili **Veysi Şahin**'in; Bankalar operasyonuna ilişkin Başbakanından

■ Hakkari Milletvekili **Hakkı Töre**'nin, Bankalar operasyonuna ilişkin Başbakanından

■ Samsun Milletvekili **Musa Uzunkaya**'nın, İstanbul-Taksim'de yılbaşı gecesi meydana gelen olaylara ilişkin Başbakanından

- Ankara kent içi tren yolunda meydana gelen kazaların önlenmesi için alınacak tedbirlere ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Genel nüfus sayımı ile ilgili iddialara ilişkin Devlet Bakanından

- Kamu bankalarının görev zararlarına ilişkin Başbakanından

- THY'nın zararına ilişkin Başbakanından

- Soru önergeleriyle ilgili yazışmalara ilişkin TBMM Başkanından

- İstanbul Balıca Ormanları hakkındaki bazı iddialara ilişkin Başbakanından

- Bazı gazetecilerin maaşa bağlandığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından

- Tüban yasağı gösterisine destek verdikleri iddiasıyla ceza verilen şoförlere ilişkin İçişleri Bakanından

- YÖK tarafından KKTC YODAK Başkanına tüban konusunda baskı yapıldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Samsun'da kurulan azot ve bakır fabrikalarının insan sağlığına olan etkilerine ilişkin Sağlık Bakanından

- Samsun'da kurulan azot ve bakır fabrikalarının çevreye verdiği zarara yönelik açılmış davaların sayısına ilişkin Adalet Bakanından

- Samsun'da kurulan azot ve bakır fabrikalarının tarım ürünlerine

verdiği zarara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

■ Antalya Milletvekili **Nesrin Ünal**'ın, Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün Internet sitesi ne ilişkin Devlet Bakanından

■ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın; YÖK'ün üniversite lojmanlarında oturanlarla ilgili yayınladığı genelgeye ilişkin Başbakanından

■ Bingöl Milletvekili **Necati Yönder**'in, eski Başbakan A. Mesut Yılmaz ve Devlet eski Bakanı Güneş Taner ile ilgili bazı iddialara ilişkin Başbakanından

■ İstanbul Milletvekili **Osman Yumakoğulları**'nın, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 2000 Mali Yılı Bütçesinden camilere yaptığı yardımlara ilişkin Devlet Bakanından

- Türkiye-İran doğalgaz boru hattı ihalesinin iptaline ilişkin Başbakanından

- Türkiye-İran ve Samsun-Ankara doğalgaz boru hatları ihalelerine ilişkin Başbakanından

YAZILI SORU

■ İstanbul Milletvekili **Celal Adan**'ın, Boğaz Köprüsü geçiş ücretlerinde yapılan artışa ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, bir gazetede yer alan 'THY'da talan' başlıklı yazıya ilişkin Devlet Bakanından

■ Manisa Milletvekili **Rıza Akçalı**'nın, İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdür Yardımcısının görevden alınmasının nedenine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

■ Gaziantep Milletvekili **Nurrettin Aktaş**'ın, Gaziantep-Nizip ilzesinde hidroelektrik santrali inşası için kamulaştırılan arazilerin bedellerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Gaziantep-Nizip ilçesinde otoyol inşası için kamulaştırılan arazilerin bedellerine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- BAĞ-KUR emeklilerinin maaşından yapılan kesintiye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Baka-

nından

■ Kırıkkale Milletvekili **Kemal Albayrak**'ın, özelleştirme kapsamına alınan Kırıkkale MKE Kurumunun çalışanlarına ilişkin Milli Savunma Bakanından

- MKE Kurumu tarafından üretilen silahlara ilişkin Başbakan'dan

- Kırıkkale'deki esnaf ve işsizlerin durumuna ilişkin Başbakan'dan

■ Konya Milletvekili **Hüseyin Arı**'nın, araç plaka ve basılı evrak gelirlerine ilişkin İçişleri Bakanından

■ Manisa Milletvekili **Bülent Arınç**'in; elektrik faturalarına eklenen güç bedeline ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ Yozgat Milletvekili **İlyas Arslan**'ın, geçici işçilere ilişkin Başbakan'dan

■ Van Milletvekili **Maliki Ejder Arvas**'ın, hayvan üretimi ve kaçak et girişine ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

■ Hatay Milletvekili **Namık Kemal Atahan**'ın, uluslararası toplantılara katılacak milletvekillerinin yabancı dil bilme zorunluluğuna uyulmadığı iddiasına ilişkin TBMM Başkanından

- 57 nci Hükümet döneminde TRT KURumuna alınan personele ilişkin Devlet Bakanından

- Hatay'daki vakıf eseri camilerin onarımına ilişkin Devlet Bakanından

- Sürücü kurslarına ilişkin İçişleri Bakanından

■ Afyon Milletvekili **İsmet Atilla**'nın, Afyon-Sandıklı İlçesi Karadirek Kasabası Tarım ve Kredi Kooperatifi Müdürü ile ilgili iddialara ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

- Afyon-Çobanlar ilçesinin Çıraklık Eğitim Merkezi ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Sucuk imalatı yapan kasapların "Gıda Sicili ve Üretim İzni" almaları konusunda yaşanan sorunlara ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

■ Diyarbakır Milletvekili **Osman Aslan**'ın, Diyarbakır-Hani ilçesi Anıl Köyünün yol sorununa ilişkin Devlet Bakanından

■ Denizli Milletvekili **Mustafa**

Kemal Aykurt'un, İzmir-Bornova'da bir taşınmazın kamulaştırma bedelinin ödenmediği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ Balıkesir Milletvekili **İlhan Aytakin**'in; Isparta-Barla'daki Çamdağında bulunan çam ve katran ağaçlarının kesildiği iddiasına ilişkin Orman Bakanından

■ Kocaeli Milletvekili **Mehmet Batuk**'un, işçi ve memurlardan kesilen konut edindirme yardımı paylarına ilişkin Başbakan'dan

- Kocaeli Cengiz Topel Havaalanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından

■ Antalya Milletvekili **Mehmet Baysarı**'nın, Antalya Kale ilçesinde yapılacak kamulaştırmaya ilişkin Kültür Bakanından

- Antalya-Finike arasında yapılacak santrale ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanından

- Meslek liselerinden diğer liselere öğrenci nakli yapan müdürlere verilen cezalara ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Orköy Genel Müdürlüğünün 2924 sayılı Kanunun uygulamasını durdurduğu iddialarına ilişkin Orman Bakanından

■ Ankara Milletvekili **Saffet Arıkan Bedük**'ün, uluslararası bankalar tarafından Hazineye verilen krediye ilişkin Devlet Bakanından

- Akaryakıt bayii paylarına ilişkin Başbakan'dan

- Ankara'da doğalgaz aboneliğinin dondurulmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ Rize Milletvekili **Mehmet Bekaroğlu**'nun, TEAŞ Genel Müdürlüğünde yürütülen Beyaz Enerji operasyonuna ilişkin Başbakan'dan

- Tüm Yargı ve İnfaz Kurumları Çalışanları Sendikasına baskı uygulandığı ve yöneticilerin göz altına alındığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından

- Bir sivil toplum kuruluşunun siyasi parti kongrelerine katıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından

- Bazı meslek kuruluşlarına baskı uygulandığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- İstanbul Barosuna baskı

uygulandığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanından

- Çay kaçakçılığının önlenmesine ilişkin Devlet Bakanından

- Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu üyelerinin görevden alınmalarına ilişkin Kültür Bakanından

- HADEP Silopi ilçe başkanının kaybolduğu iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından

- Geçici süreyle kapatılan bir gazeteye ilişkin Başbakan'dan

- Anadolu Ajansının gerçek dışı haberler yaptığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından

■ Sinop Milletvekili **Kadir Bozkurt**'un, mülki idare amirlerinin ücretlerine ve kamu kesiminde yaşanan ücret dengesizliğine ilişkin Başbakan'dan

■ Osmaniye Milletvekili **Biröl Büyükoztürk**'ün; Vakıfbank'ta işine son verilen sözleşmeli personele ilişkin Devlet Bakanından

■ Konya Milletvekili **Veysel Candan**'ın, Çorlu MİGROS mağazasında tek tırnaklı hayvan eti satıldığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından

■ Antalya Milletvekili **Salih Çelen**'in, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından gazetelere verilen eleman alımı ilanlarına ilişkin Başbakan'dan

■ Ankara Milletvekili **M. Zeki Çelik**'in, iflas etmiş bir firmaya Ziraat Bankası'na kredi verildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- MKE'den yasadışı yollarla terör örgütlerine silah ve mühimmat satıldığı iddialarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Divriği Maden ve Sanayi AŞ'nin açtığı tünel ihalesine ilişkin Devlet Bakanından

- Ankara-Şereflikoçhisar Tekel Kayacık Tuz İşletmesi hakkındaki iddialara ilişkin Devlet Bakanından

- TRT'nin özel film şirketlerine yaptığı ödemelere ve iştirakler Müdürlüğüne ilişkin Devlet Bakanından

■ Yozgat Milletvekili **Mehmet Çiçek**'in, İstanbul Dr. Siyami Ersek Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından

- Beyaz Enerji Operasyonu ile

ilgili olarak bazı bakanlık telefonlarının dinlemeye alındığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Bazı bakanlık ve belediyelerin telefonlarının dinlemeye alındığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından

■ Tokat Milletvekili **M. Ergün Dağcıoğlu**'nun, Tokat ilinde yapımı planlanan F Tipi Cezaevi ile Zile Cezaevi onarımı projelerine ilişkin Adalet Bakanından

- Tokat ilindeki bazı yatırım projelerine ilişkin Devlet Bakanından

- TŞOF ve TESK'in Bakanlık müfettişlerince incelemeye alındığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından

- TŞOF ve TESK'in Bakanlık müfettişlerince incelemeye alındığı iddiasına ilişkin Maliye Bakanından

■ Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, Bakanlığa bağlı fonlardan dernek ve vakıflara yapılan yardımlara ilişkin Kültür Bakanından

- Bakanlığa bağlı fonlardan dernek ve vakıflara yapılan yardımlara ilişkin Turizm Bakanından

- DPT Müsteşarının enerjide yap-işlet-devret modelini eleştiren açıklamasına ilişkin Başbakan'dan

- 1997-2000 yılları arasında kamuda çalışan işçi ve memurlara ilişkin Başbakan'dan

- Merkez Bankasından yurtdışına transfer edilen dövizlere ilişkin Başbakan'dan

- Kamu görevlilerinin özel yaşamlarına ait bir talimat olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan

- Nevşehir ilinde bir huzurevi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan

- Devlet mallarının envanterinin çıkarılıp çıkarılmayacağına ilişkin Başbakan'dan

- Hazinesinin devirli ve garantili kredilerden kaynaklanan alacaklarına ilişkin Başbakan'dan

- Merkez Bankası Başkanı ve İdare Meclisi üyelerine ilişkin Başbakan'dan

- Nevşehir ilinde yürütülen çevre projelerine ilişkin Çevre Bakanından

- Bakanlığa bağlı fonlardan dernek ve vakıflara yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan

■ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, TRT'nin yeni logo çalışmaları ile ilgili iddialara ilişkin Devlet Bakanından

- F-4 savaş uçaklarının modernizasyonu çalışmalarına ilişkin Milli Savunma Bakanından

■ Adıyaman Milletvekili **Den-gir Mir Mehmet Fırat**'ın, Köylere Hizmet Fonundan Adıyaman İli köylere yapılan yardımlara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Adıyaman Telekom Bölge Müdürlüğünce yapılan bir ihaleye ilişkin Ulaştırma Bakanından

■ Adıyaman Milletvekili **Mahmut Göksu**'nun, Adıyaman'daki diyaliz hastalarının sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

■ Konya Milletvekili **Mehmet Gölhan**'ın, Muğla-Dalaman Kağıt ve Selüloz Fabrikasının özelleştirme çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından

■ Adana Milletvekili **Ali Gören**'in, trafikte karşılaşılan rüşvet olaylarına ilişkin İçişleri Bakanından

- Rüşvet alan memur ve bürokratların tespiti için istihbarat birimlerinin görevlendirilmesine ilişkin Başbakan'dan

- Bölücü terör örgütleri ile mücadele ve 2001 yılı çalışma planlarına ilişkin İçişleri Bakanından

■ Tekirdağ Milletvekili **Nihan İlgün**'ün, Bolu-Düzce depremi nedeniyle yapılacak olan daimi konutlara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Hatay Milletvekili **Metin Kalkan**'ın, Eskişehir'de kaçırılan bir iş adamına ilişkin Adalet Bakanından

- Suudi Arabistan sınırında ölen bir vatandaşa ilişkin Dışişleri Bakanından

- Suriye sınırında bekletilen Türk tırlarına ilişkin Başbakan'dan

■ Çorum Milletvekili **Melek Denli Karaca**'nın, 10 Temmuz 1941 tarih ve 4081 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin Maliye Bakanından

- Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanuna ilişkin Adalet Bakanından

- 4081 Sayılı Kanunun yürür-

lükten kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Tarım ve Köyşeri Bakanından

■ Çankırı Milletvekili **Hüseyin Karagöz**'ün; Bakanlığın Çankırı ilindeki yatırım projelerine ilişkin Bayındırlık ve İskan ile Sanayi ve Ticaret Bakanlarından

- Patent Vekilliği Yasa Tasarısına ve organize sanayi bölgelerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Çankırı ilindeki Devlet Hastanesi inşaatlarına ilişkin Sağlık Bakanından

■ Erzincan Milletvekili **Tevhit Karakaya**'nın, AIDS ile mücadeleye ilişkin Sağlık Bakanından

- Yurt dışındaki elçilik ve konsoloslukların Türk vatandaşlarına yeterince hizmet vermedikleri iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından

- IMF'den sağlanan ek krediye ilişkin Başbakan'dan

- Vergi alacaklarına ve cezalarına ilişkin Maliye Bakanından

- Yolsuzlukla mücadele operasyonlarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Kamu bankaları ile ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan

- Enerji alanındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Başbakan'dan

- 1999-2000 yıllarında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu ile Erzincan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'na toplanan yardımlara ilişkin Devlet Bakanından

- 1999-2000 yıllarında ek vergilerle Deprem Fonuna sağlanan gelirlerle ilişkin Başbakan'dan

- 2001 Mali Yılı bütçesinden Erzincan iline ayrılan ödeneklere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Erzincan-Üzümlü Devlet Hastanesinin sağlık personeli sorununa ilişkin Sağlık Bakanından

■ Erzincan Milletvekili **Sabahattin Karakelle**'nin, DPB'daki bazı uzmanların BAĞ-KUR Genel Müdürlüğü emrine atanmalarına ilişkin Devlet Bakanından

■ Karabük Milletvekili **Erol Karan**'ın, Karabük-Yenice Belediye Başkanı hakkındaki davalara ilişkin Adalet Bakanından

■ Çanakkale Milletvekili **Sadık**

Kırbaş'ın, sigorta müfettişlerinin yetkilerinin kısıtlanmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Emre Kocaoglu**'nun, Eskişehir'de küçük yaştaki kız çocuklarına boks yaptırıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından

■ Burdur Milletvekili **Hasan Macit**'in; Burdur Bayındırlık ve İskan Büdürlüğüne yapılan atamaya ve Burdur ilindeki yol çalışmalarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Antalya Milletvekili **Mehmet Zeki Okudan**'ın; Antalya-Serik-Gebiz ve Kemer ilçelerinin uğradığı sel felaketine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Fona devredilen bankaların faizle para topladıkları iddiasına ilişkin Başbakanından

■ Burdur Milletvekili **Mustafa Örs**'ün, yeni atanan müsteşar yardımcısına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Personel atamalarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bürokrat atamalarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bakanlığın yol çalışmalarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Afet İnşaat Temel Koordinatörü olarak görevlendirilen müsteşar yardımcısına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bakanlığın bir yıllık faaliyetlerini içeren kitaba ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Gaziantep Milletvekili **Ali Özdemir**'in; Bakanlıkça Gaziantep'te yürütülen projelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar, Kültür ve Milli Eğitim Bakanlarından

■ Balıkesir Milletvekili **İsmail Özgün**'ün, Balıkesir Devlet Hastanesi Müdür Yardımcısının başka bir göreve atanmasına ilişkin Sağlık Bakanından

- DİFİF kaynaklı kredilere ilişkin Devlet Bakanından

■ Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**'un, Afyon'da Karayolları Bölge Müdürlüğü kurulup kurulmayacağına ilişkin Bayındırlık ve

İskan Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Bozkurt Yaşar Öztürk**'ün; Vakıf Gureba Hastanesinin SSK'ya devredileceği iddialarına ilişkin Başbakanından

■ Muğla Milletvekili **Hasan Özyer**'in, pamuk ve zeytinyağı prim destekleme faaliyetlerine ve gelirlerine ilişkin Başbakanından

- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesinin faaliyetlerine ve gelirlerine ilişkin Başbakanından

■ Erzurum Milletvekili **Aslan Polat**, Halk Bankası Levent ve Bursa şubelerine verilen bazı kredilere ilişkin Devlet Bakanından

- Bazı kuruluşlar ile ilgili Sayıştay Raporuna ilişkin TBMM Başkanından

- İflas etmiş bir firmaya Ziraat Bankasınca kredi verilip verilmediğine ilişkin Devlet Bakanından

- Petrol şirketlerine haksız ödeme yapıldığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından

■ Kahramanmaraş Milletvekili **Ali Sezal**'ın, Kahramanmaraş-Ankara THY seferlerinin iptaline ilişkin Devlet Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Murat Sökmenoğlu**'nun, TRT Genel Müdürünün TBMM TV hakkındaki açıklamasına ilişkin Devlet Bakanından

- Kuzey Irak'ta yaşanan son gelişmelere ilişkin Dışişleri Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Kenan Sönmez**'in, hiper ve süpermarketlerin kuruluşlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu**'nun, büyükşehir belediyesi, il, ilçe ve belde kuruluşuna ait kriterlere ilişkin İçişleri Bakanından

- Bursa-İnegöl'e doğalgaz verilip verilmeyeceğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Mehmet Ali Şahin**'in, Boğaz Köprüsü geçiş ücretlerine yapılan zamma ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Aksaray Milletvekili **Ramazan Toprak**'ın; DMS sonucu Bakanlığa alınan memur sayısına ilişkin Sağlık Bakanından

- Aksaray-Ortaköy Devlet Hastanesi inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından

- SSK'nın prim alacaklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Aksaray-Ortaköy Cezaevi-ne ilişkin Adalet Bakanından

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun basına verdiği bir ilana ilişkin Başbakanından

- Hazine bonusu ve devlet tahvillerinin vergilendirilmesine ilişkin Başbakanından

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalara Halk Bankası tarafından verilen kredilere ilişkin Devlet Bakanından

- Başbakanlık Takip ve Koordinasyon Kuruluna ilişkin Başbakanından

- Halk Bankasının son on yıldaki görev zararlarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Merkez Bankasının son on yıldaki görev zararlarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Emlak Bankasının son on yıllık görev zararlarına ilişkin Devlet Bakanından

- T.C. Ziraat Bankasının son on yıllık görev zararlarına ilişkin Devlet Bakanından

■ Muğla Milletvekili **Fikret Uzunhasan**'ın, domatesin tarımsal ürünlerde ihracat iadesi kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Devlet Bakanından

■ Samsun Milletvekili **Musa Uzunkaya**'nın, Talim ve Terbiye Kurulunca dördüncü sınıf öğrencilerine tavsiye edildiği iddia edilen bir kitaba ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Evrim ve Darwinist teorisinin ülke eğitimindeki etkilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın; elektrik teknisyenlerinin sorunlarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ İzmir Milletvekili **Kemal Vatan**'ın, eski bakan ve müsteşarların isimlerinin sağlık kuruluşlarına veril-

mesine ilişkin Sağlık Bakanından

- Bulgaristan'dan gelen soydaşlarımızın emekli maaşlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Ertuğrul Yalçınbayır**'ın, bir bakanın özel yaşamı hakkındaki iddialara ilişkin Başbakan'dan

- MAZLUM-DER Genel Başkanının yaptığı açıklamaya ilişkin Başbakan'dan

■ Şanlıurfa Milletvekili **Mehmet Yalçınkaya**'nın, personel lojman tahsisine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bakanlığın üst düzey bürokratlarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Fransızların Cezayir'de gerçekleştirdikleri soykırıma ilişkin Başbakan'dan

■ Şanlıurfa Milletvekili **Mustafa Niyazi Yanmaz**'ın, Meclis'teki Fransız yapımı taşıtların kullanımdan kaldırılması yönünde bir uygulama olup olmayacağına ilişkin TBMM Başkanından

- Başbakanlıkta kullanılan Fransız yapımı taşıtlara ilişkin Başbakan'dan

- Başbakanlık Tanıtma Fonu'nun faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan

■ Eskişehir Milletvekili **Mehmet Sadri Yıldırım**'ın, Bakanlığın resmi araçlarının kullanımına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Fonlardan yapılan harcamalara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Personele ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- İller Bankası'nın yardım ve ihaleleri ile Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün ihalelerine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Muş Milletvekili **Sabahattin Yıldız**'ın, TEDAŞ Genel Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- TEAŞ Genel Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Şanlıurfa TEDAŞ Bölge Müdürlüğü hakkındaki iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

dan

- Dağıtım şebekelerinin özelleştirilmesi ve kayıp-kaçak elektrik ile ilgili iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- TEDAŞ Genel Müdürlüğüne tasarruf genelgelerine uyulmadığı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- TEDAŞ Genel Müdürlüğündeki personel atamalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Perihan Yılmaz**'ın, DDY'nın zarar etme nedenlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından

■ Balıkesir Milletvekili **İlyas Yilmazyıldız**'ın, Bakanlığın 2000 Mali Yılı Bütçesinden ve yardım fonlarından belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Çevre Bakanından

- Balıkesir ilindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Maliye Bakanından

- Balıkesir-Sındırgı-Düvertepe Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Balıkesir'deki Reşitköy-Bahadınlı ve İvrindi-Gökçeyazı barajları projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Nüfus müdürlüklerinde alınan faks ücretlerine ilişkin İçişleri Bakanından

- Balıkesir-Sarımsaklı denizi ve plajındaki kirliliğe ilişkin Çevre Bakanından

MECLİS ARAŞTIRMASI

■ Kocaeli Milletvekili **Mehmet Batuk** ve 35 arkadaşının, 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen deprem felaketinden sonra bölgede yapılan çalışmalar ve toplanan yardımların kullanılması konusunda bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Konya Milletvekili **Teoman Rıza Güneri** ve 27 arkadaşının, Beyaz Enerji Operasyonu ile gündeme gelen yolsuzluk iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Adana Milletvekili **Mehmet Halit Dağlı** ve 21 arkadaşının, Adana ilinin sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Samsun Milletvekili **Musa Uzunkaya** ve 19 arkadaşının, sözde Ermeni soykırımı iddiaları konusunda bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Hatay Milletvekili **Metin Kalan** ve 26 arkadaşının, Devlet Memurluğu Sınavıyla ilgili aksaklık ve usulsüzlük iddiaları konusunda bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Diyarbakır Milletvekili **Sacit Günbey** ve 33 arkadaşının, korumaya muhtaç ve sokak çocukları konusunda bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ İstanbul Milletvekili **Yılmaz Karakoyunlu** ve 23 arkadaşının, Türk dilinin ve müziğinin korunması ve yozlaşmasının engellenmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Batman Milletvekili **Alaattin Sever Aydın** ve 29 arkadaşının, Batman ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

GENEL GÖRÜŞME

■ Samsun Milletvekili **Kemal Kabataş** ve 30 arkadaşının, ekonomik ve mali durum konusunda bir genel görüşme açılması önergesi

GENSORU

■ Balıkesir Milletvekili **İlyas Yilmazyıldız** ve 31 arkadaşının, enerji alanındaki yolsuzluk ve usulsüzlüklerin ortaya çıkarılmasında ve teftiş kurulu raporlarının uygulanmasında görevin gereklerini zamanında yerine getirmediği iddiasıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Cumhur Ersümer** hakkında gensoru açılması önergesi

